

Rauma

RAUMAN KAUPUNGIN
ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2025
Tarkastuslautakunta



ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS.....	5
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY.....	6
3. VUODEN 2025 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	8
3.1 Strategian toteutuminen	8
3.2 Strategiaa täsmentävät ohjelmat ja niiden toteutuminen.....	9
3.2.1 Hyvinvointi	9
3.2.2 Elinvoima	10
3.2.3 Henkilöstö.....	12
3.2.4 Maapolitiikka ja asuminen	14
3.3 Toimialojen, liikelaitosten ja konserniyhtiöiden toiminnan arviointi	14
3.3.1 Konsernipalvelut-toimiala	15
3.3.2 Elinvoimatoimiala	16
3.3.3 Sivistystoimiala.....	18
3.3.4 Tekninen toimiala.....	22
3.3.5 Taseyksiköt ja liikelaitokset.....	24
3.4 Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt	24
4. KAUPUNGIN KOKONAISTALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	27
4.1 Rauman kaupungin talouden toteutuminen.....	27
4.1.1 Talousarvion ja investointisuunnitelman toteutuminen	27
4.1.2 Tulorahoituksen ja nettomenojen kehitys	30
4.1.3 Kaupungin taseaseman ja talouden tasapainon tarkastelu.....	32
4.2 Kaupunkikonserni	35
5. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA OMISTAJAOHJAUS	37
6. VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JÄLKISEURANTA	39
7. YHTEENVETO	40
8. ALLEKIRJOITUKSET	42



1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Lintukoto ja sen valot ja varjot

Vuoden 2025 loppuarvioinnista tulee mieleen 20 vuoden takaiset, ”vanhat hyvät ajat”. Silloinkin talousarvioesityksissä ennusteltiin useana vuotena pahaa alijäämää, mutta päädyttiin aina taloudellisesti hyvin myönteisiin lopputuloksiin. ”Liian hyvää” tulosta höylättiin sitten nopeasti vaatimattommaksi muutaman miljoonan lisäinvestointipaketilla, mutta siltikin ylijäämä saattoi kivuta lähelle 15 miljoonaa euroa. Väläyteltiin jopa ylijäämätakuuta, jolla hoidettaisiin nopeasti toteutettavia, tärkeitä ylimääräisiä kohteita.

Silloin ennustukseen käytetty kristallipallo oli pölyn peitossa, eikä tulevaisuuteen nähty selvästi. Sama tilanne on nytkin ja lopputulos sama.

Se, että taloudessa menee hyvin, on tietysti hieno asia, mutta asialla on myös toinen puolensa. Osa talouden hyvästä tuloksesta johtuu tekemättä jääneistä investoinneista, mikä taas tarkoittaa aiotun toiminnan toteutumattomuutta. Eli toiminnot laahaavat perässä tai eivät pääse lainkaan toteutumaan.

Nyt tilanne on kaksijakoinen: toisaalta puskuireihin on kertynyt reilusti miljoonia, mutta investointien vuoksi myös velkamiljoonia kertyy paljon. Ja vanhoja velkoja maksetaan pois ottamalla uutta velkaa. Ero parinkymmenen vuoden takaiseen on, että silloin velaksi otto oli kirosana, mutta nyt se on arkeen kuuluva, normaali toimi, mikä voi kertoa vauhtisokeudesta. Lisäksi investointilista takaa, että velkaa tulee lisää rutkasti, jos kohteet toteutetaan. Se taas pitää sisällään vaaran, että jonkun ajan päästä velan korot vievät niin suuren osan, että korkomeno voi uhata toiminnan tasoa.

Asia on kääntynyt pääläelleen: kun aiemmin väläyteltiin ylijäämätakuuta, niin nyt on aika väläyttää velkakattoa. Eli mikä on lähitulevaisuudessa se velan määrä, jonka kaupunki pystyy hoitamaan tulevan toiminnan vaarantumatta.

Edellä mainittu on vielä onneksi vain uhkakuva. Elämänlaadun ja arjen sujuvuuden kantilta katsottuna Rauma on omassa sarjassaan lintukoto. Elämä sujuu, sen kustannukset ovat perin maltilliset, palveluita on riittävästi ja ne ovat lähellä. Suurissa kaupungeissa arki on paljon hankalampaa ja kalliimpaa, vaikka palkat ja tulot olisivatkin paremmat. Rauman tulevaisuus riippuu edelleen paljolti siitä, miten kaupunki onnistuu luomaan opiskelu- ja työpaikkoja perheiden työkäisille, sillä ikärakenne on harmaantuva. Tähän asti sinnittely on onnistunut.

Rauma on pärjännyt kokoaan paljon paremmin ja kaupungin maine on yllättävän hyvä, mikä on todettu monissa tutkimuksissa, kyselyissä ja arvioinneissa. Täällä voidaan ihan hyvin, vaikka kaikki kaupunkilaiset eivät sitä aina niin koekaan. On edelleen omissa käsissämme, mihin tämä pikkuparatiisi tulevaisuudessa suuntaa.

Ei muuta kuin leuka rintaan, niska kyyryyn ja yrmeä katse kohti valoisaa taivaanranta hienoinen hymynkare suupielessä!

TT Seppo Sattilainen

puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELEY

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Arvioinnin tulokset annetaan valtuustolle arviointikertomuksena. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla kaupunginvaltuutettuja.

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, **ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksemukaisella tavalla.** Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa voidaan pitää tuloksellisena, jos kuntalaisten tarpeisiin vastataan kustannustehokkaasti, laadukkaasti, kestävästi ja riittävällä aikajänteellä. Lisäksi henkilöstön osaamisen ja työssäjaksamisen tulee olla hyvällä tasolla.

Tilintarkastaja antaa valtuustolle erikseen tilintarkastuskertomuksen.

Kaupunginvaltuusto on 2.6.2025 päätöksellään valinnut vuosien 2025–2029 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet.

Jäsen

Seppo Sattilainen, puheenjohtaja
Jyrki Soukainen, varapuheenjohtaja
Julia Falck
Marianna Hanni
Vesa Järvenpää
Johanna Liukas
Sirikka Mantere
Eveliina Santaoja
Toni Virtanen

Varajäsen

Kristian Katavisto
Sami Koivula
Eija Ainasoja
Elina Helamaa
Ville-Pekka Rouhiainen
Sanna Nylander
Susanna Jokela
Jaana Pelamo
Antti Aro

Kaupunginvaltuusto on 14.11.2022 päätöksellään muuttanut hallintosääntöä 1.1.2023 lukien siten, että tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tarkastussihteeri Katja Takalo.

Kaupungin tilintarkastuksesta vastasi BDO Audiator Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Sari Isaksson. BDO Audiator Oy on avustanut tarkastuslautakuntaa arvioinnin tukipalveluissa vuonna 2025.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on suunnitelmallista. Lautakunta laati koko toimikautensa kattavan arviointisuunnitelman ja sitä tarkentavan vuosittaisen työohjelman. Arviointi tehdään tarkastuslautakunnan 15.2.2022 hyväksymän laatuohjeen mukaisesti. **Arvioinnin tavoite on kaupungin toiminnan kehittäminen.** Arviointikertomus tehdään valtuuston päätöksenteon tueksi ja tiedoksi sekä kuntalaisille että valtuutetuille. Arvioinnin kohteena on koko kuntakonserni ja kaikki kunnan toiminta sekä sillä saavutetut tulokset, vaikutukset ja vaikuttavuus. Lautakunta arvioi myös omaa toimintaansa kehittääkseen sitä.

Vuoden 2025 toiminnan arviointiin liittyen tarkastuslautakunta on kuullut kokouksissaan johtavia viranhaltijoita ja muita asiantuntijoita. Lautakunta piti tilikautta 2025 koskevia kokouksia yhteensä 14. Lisäksi lautakunta osallistui 24.3.2026 järjestettyyn kaupunginvaltuuston arviointitilaisuuteen, jossa esiteltiin toimialojen, liikelaitosten ja merkittävimpien konserniyhtiöiden vuoden 2025 tilinpäätös- ja tulosraportointiin pohjautuvat toiminnan kannalta olennaisimmat asiat.

Arvioinnin tietoperustana ovat viranhaltijoiden kuulemisten ja niissä esitettyjen aineistojen lisäksi vuoden 2025 tilinpäätös ja sen täydennysosa, Rauman kaupunkistrategia 2022 – 2030 Vahva ja vaikuttava – luanikas ja lumoava, vuosien 2025 ja 2026 talousarviot ja -suunnitelmat, kaupunginvaltuuston arviointitilaisuuksien esitykset ja materiaalit, henkilöstötilinpäätös 2025, toimielinten päätökset, ohjeet ja säännöt, tilintarkastajan raportit, vuoden 2024 arviointikertomukseen annetut lausunnot sekä muut tarkastuslautakunnan käyttöön saamat selvitykset ja raportit.



Kuva 1. Rauman kaupungin tarkastuslautakunta 2025–2029. Vasemmalta lukien Seppo Sattilainen (pj.), Johanna Liukas, Eveliina Santaoja, Sirkka Mantere, Julia Falck, Toni Virtanen, Marianna Hanni, Jyrki Soukainen (vpj.), Vesa Järvenpää, Katja Takalo (siht.).

Tarkastuslautakunnan tehtävät (kuntalaki 121 §):

- Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat (esim. kilpailuttaa tilintarkastus ja tehdä esitys valtuuston päätettäväksi).
- Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
- Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arvioinnin tuloksena osoitetaan myös värein joitakin erityisiä huomioita: **punainen korostus**, tavoitteista poikkeaminen, **keltainen korostus**, huomionarvoinen seikka sekä **vihreä korostus**, myönteinen onnistuminen.

3. VUODEN 2025 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1 Strategian toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.4.2022 (§ 41) Rauman kaupungin strategian eli suunnitelman siitä, millainen

Rauman kaupungin nähdään olevan vuoteen 2030 mennessä. Strategiaa päivitetään parhaillaan.

Kuvio 1. Rauma 2030 -kaupunkistrategia.



Strategiaa konkretisoivat elinvoimaohjelma, maapoliittinen ohjelma, hyvinvointiohjelma, kestävän kehityksen ohjelma ja asumisen ohjelma. Tavoitteiden toteuttamisen keinot tarkentuvat vuosittaisissa talousarvioissa.

Toimialojen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on johdettu strategisista päämääristä Elinvoimainen Rauma, Pitovoimainen Rauma ja Valovoimainen Rauma. Tarkastuslautakunnan arviointityö keskittyy siihen, miten tavoitteita on edistetty vuoden 2025 aikana.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset:

Rauma 2030 strategian tavoitteita on edistetty strategian toimeenpanoa tukevien ohjelmien mukaisesti viemällä hankkeita eteenpäin. Myös edunvalvontatyöhön, osallistamiseen ja yhteistyöhön sekä markkinointiin ja viestintään on panostettu. Toimeenpano-ohjelmien tavoitteet ovat edenneet hyvin.

Strategisten tavoitteiden edistämiseksi on jatkettu kehittämistyötä ja tehty uusia avauksia niin elinkeinoelämän, koulutuksen kuin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisenkin saralla.

Strategiakauden toteutumisesta ei ole seurattu yltäosalla vaan erillisten strategiaohjelmien toimenpiteiden toteutumisen ja yksityiskohtaisten talousarviotavoitteiden kautta. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että strategian toteutumisesta koostettaisiin vuosittaiseen toimintakertomukseen lyhyt yhteenveto.

Rauman yrittäjämysteisyys näkyy Kuntaranking- ja EVP-indeksitutkimuksen hyvinä tuloksina.

3.2 Strategiaa täsmentävät ohjelmat ja niiden toteutuminen

Strategiaa täsmentäviä ohjelmia ovat **hyvinvointiohjelma, elinvoimaohjelma, kestävän kehityksen ohjelma ja maapoliittinen ohjelma**, jotka toimialojen tulee huomioida asettaessaan vuosittaisia talousarviotavoitteita. Edellä mainittujen ohjelmien lisäksi strategiaa täsmentävät asumisen ohjelma, markkinoinnin kehittämisohjelma sekä henkilöstö- ja talousohjelma.

Ohjelmien toteutumisen arviointi perustuu tilinpäätökseen, keskeisiin raportteihin (mm. hyvinvointiraportti, henkilöstötilinpäätös) ja muihin selvityksiin (mm. asukas-tyytyväisyystutkimus) sekä työohjelman mukaisesti viranhaltijoiden kuulemisiin tarkastuslautakunnan kokouksissa. Kokouksissa saatujen tietojen lisäksi tarkastustoimi on kerännyt arvioinnin tueksi tarpeelliseksi katsomiaan tietoja.

3.2.1 Hyvinvointi

Kuntalain (410/2015, 1 §) mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia. Kaupunginvaltuusto on 24.4.2023 hyväksynyt strategiaan perustuvan hyvinvointiohjelman 2030, jonka toteutumista seurataan vuosittain arviointiraporteilla. Hyvinvoinnin edistäminen on myös Rauman kaupunkistrategian keskeinen tavoite.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.5.2025 § 53 laajan hyvinvointikertomuksen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kannustetaan HYTE-kertoimella ja sen mukaan määräytyvällä valtionosuuden lisäosalla. **Hyvinvoinnin avainindikaattori HYTE-kerroin kehittyi positiivisesti vuonna 2025.** Vuonna 2025 Rauman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden HYTE-kerroin oli 68/100 (2024: 63/100, 2023:67/100 ja 2022:69/100). Tällä pistemäärällä Rauman kaupunki saa valtionosuuden lisäosaa eli HYTE-kannustinta 20,8 euroa/asukas (tavoite 19,8 euroa/asukas).

Hyte-kertoimeen positiivisesti vaikuttivat mm. indikaattorit työkyvyttömyyseläkettä saavien 25–64-vuotiaiden osuus 6 % vastaavasta ikäluokasta, mikä sai indikaattorin arvon 48, kun arvo oli 33 vuonna 2024 sekä toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25–64-vuotiaiden osuus 1,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä, joka tuotti indikaattorin arvoksi 59 (2024:26).

Terveyden edistämisen aktiivisuuden mittari TEA-viisari näyttää kunnan terveydenedistämistyön suunnan. TEA-viisarin indikaattorien keskiarvo oli 76/100 (2024:72/100; 2023: 71/100), mikä kertoo aktiivisesta ja järjestelmällisestä toiminnasta. **TEA-viisarin indikaattori toteutui tavoitteen (75/100) mukaisesti ja oli parempi kuin maan keskiarvo (72/100).** Sektoreista kuntajohto keräsi parhaimman tuloksen (94/100). Parannettavaa on eniten kulttuurisektorilla (67/100). TEA-viisarin tulos on huono, jos pistemäärä on alle 25, tuloksessa on parannettavaa, jos pistemäärä on välillä 25–74 ja tulos on hyvä, kun pistemäärä on yli 75. TEA-viisarin vuosittainen tiedonkeruu koskee kaikkia kuntia. Jotta tulokset kertovat kunnan terveydenedistämistyöstä oikeaa ja ajantasaista tietoa, tulee vastata kyselyihin kattavasti.

Taulukko 1. Rauman terveyden edistämisen indikaattorit, kaikki sektorit (TEA-viisari 19.12.2025).

Pisteet	Rauma	Koko maa
Kaikki sektorit	76	72
Kuntajohto	94	87
Perusopetus	72	64
Lukiokoulutus	83	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	79	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	67	77

Kaupungin lakisääteiset neuvostot toimivat aktiivisesti. Ikäihmisten- ja vammaisten neuvostot ottivat käyttöön uudet toimintaohjeet, joiden tarkoituksena on yhtenäistää kaupungin toimintamalleja ja edistää vaikuttavuuden toteutumista.

Rauman kaupungin järjestöavustusten pelisäännöt päivitettiin. Vuotuisella avustustoiminnalla (1,9 milj. euroa) kannustetaan järjestöjä tekemään vaikuttavaa yhteistyötä. Kaikkiaan 162 järjestöä anoi vuonna 2025 kaupungilta avustuksia toimintaansa. Järjestöjen toiminta-avustuksia myönnettiin 119 järjestölle yhteensä 1,74 milj. euroa. Järjestöjen nykytilaa ja toimintaa selvitettiin kyselyllä, johon saatiin vastaukset 71 järjestöltä. Saatujen vastausten perusteella järjestöt kohtaavat laajasti kaupunkilaisia. Kyselyyn vastanneilla 23 järjestöllä oli palkattuja työntekijöitä. Kymmenellä järjestöllä oli 10 työntekijää tai enemmän.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

HYTE-kerroin kehittyi myönteisesti, jota selittää mm. työkyvyttömyyseläkettä ja toimeentulotukea saavien 25–64-vuotiaiden osuuden väheneminen. Negatiivinen kehitys toteutui koulutuksen ulkopuolelle jääneissä 17–24-vuotiaissa ja terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonosti kokeneissa 8.–9.-luokan oppilaissa.

Järjestöavustusten pelisäännöt vahvistettiin ja toiminta-avustuksia järjestöille myönnettiin 1,74 milj. euroa.

TEA-viisarin tulosten mukaan kaupungin terveydenedistämisen työ on hyvällä tasolla. Tarkastuslautakunta kannustaa panostamaan kulttuurihyvinvointitoimintaan. Taiteella ja kulttuurilla on myönteinen vaikutus hyvinvointiin, terveyteen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.

3.2.2 Elinvoima

Rauman kaupungin elinvoimaohjelma 2030 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.10.2023. Elinvoimaohjelman toimenpiteitä toteutetaan vuosittain talousarvion sallimissa rajoissa. Kehittämistoimenpiteet sekä mittaristo tarkentuvat vuosikohtaisessa talousarviosuunnitelmassa. Vuosikohtaisten tavoitteiden toteutumista seurataan osana talousarvioprosessia. Tarkastuslautakunta on arvioinut elinvoimaohjelman päämäärien toteutumista arviointivuonna 2025.

Rauman väkiluku väheni -126 henkilöllä edellisestä vuodesta. Kuntien välinen nettomuutto (-169) ja luonnollinen väestönkehitys olivat negatiivisia (-249). Maahanmuutto (482) hillitsee väkiluvun vähenemistä. Ulkomaalaisten asukkaiden osuus kokonaisväkiluvusta oli 9,6 % eli tavoite 8,4 % ylittyi. Väkiluku vuoden 2025 lopussa oli 38.842. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,6 % vuoden 2025 lopussa (2024: 10,3 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa (+25 %) samalla, kun avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 26 % edellisestä vuodesta.

Satakunnan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat heikentyneet syksystä 2025 (saldoluku 0) ja jää hieman koko maan keskiarvoa (1) heikommaksi. Rauman seudun näkymä (saldoluku +14) on heikentynyt edellisestä vuodesta. Satakunnassa saldoluku oli +7 % syksyllä 2025 ja koko maassa +3 %. Elinkeinoelämän keskusliiton Kuntaranking-mittauksessa 2025 Rauman seutu arvioitiin toistamiseen Seinäjoen seudun jälkeen toiseksi parhaaksi vetovoima-alueeksi yritystoiminnalle.

Kuntien elinvoimaa tarkastellaan 20 avainmuuttujasta laskettavalla EVP-indeksillä (elinvoima, vetovoima, pitovoima). MDI julkaisi helmikuussa 2026 päivitetty EVP-indeksit. Rauma rankattiin seutukaupungeista parhaaksi elinvoimaindeksillä 57. Veto- ja pitovoimaindeksivertai-

lussa Rauma sijoittui seutukaupungeista kolmanneksi Pietarsaaren ja Lohjan jälkeen. Rauman EVP-indeksi on heikentynyt kunnan koon mukaisessa tarkastelussa edellisestä vertailusta 1,4 %.

Etelä-Satakunnan työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025 alkaen. Muutos lisää kuntien vastuuta työllisyyspalveluiden toimivuudesta, mutta toisaalta lisää kuntien mahdollisuutta vaikuttaa työllisyyden kehitykseen. Työllisyysasiat ovat nyt kaupungilla osa laajempaa elinvoima -toimialaa. Vuoden 2025 alusta alkaen työvoimapaalvelut ovat myös yksi osa kunnan peruspalveluja.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen vastuukuntana toimii Rauman kaupunki, jonka organisaatioon on perustettu Rauman kaupungin Etelä-Satakunnan työllisyysaluelautakunta. Työvoimapaalveluiden yhdistäminen elinkeinopalveluihin toteutettiin TE-uudistuksen yhteydessä. Elinvoimatoimiala ja työllisyyspalvelut ovat osa elinvoimatoimintoja.

Kansainvälisyys- ja maahanmuutto vastaa kotouttamispalveluista. Palveluprosessien yhteensovittaminen TE-uudistuksen vuoksi jatkuu edelleen. Kotoutumiskoulutukseen jouduttiin jonottamaan ja resurssitarpeita seurataan. Kansainvälisten työnhakijoiden työttömyysaste (26,5 %) kasvoi heikon työllisyystilanteen ja suhdanteen vuoksi, eikä tavoite 19 % toteutunut.

Rauman matkailu on noususuunnassa. Matkailijamäärä kasvoi joulukuun osalta noin 30 % vuodesta 2024. Matkailumarkkinointia toteutettiin ympärivuotisesti. Yöpymisiä kirjattiin vuonna 2025 kaikkiaan 128.700 (2024: 141.000, 2023: 132.000 ja 2022:127.000). Pitsiviikolla kansainvälisten markkinoiden kävijämäärä oli noin 70.000 ja Savilanpuiston tapahtumiin osallistui yli 30.000 kävijää. Matkailutulotutkimuksen mukaan Rauman matkailutulon kokonaisvaikutukset vuonna 2024 oli 55 milj. euroa ja välitön matkailutulo 39,8 milj. euroa.



Kuva 2. Lumen Rauma valotaidetapahtuma 2025.

Taulukko 2. Joukkoliikenteen matkustajamäärät vuosina 2020–2025.

JOUKKOLIIKENNE	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Matkustajamäärä	111 182	107 142	116 137	225 751	272 988	317 751

Rauman Gyyt -joukkoliikenne oli 2.6. – 6.8.2025 maksuton (kaupunginhallitus 24.3.2025 § 145). Tästä huolimatta joukkoliikenteen tuotot ylittivät talousarvion. Rauman Gyyt -joukkoliikenteen tunnettuutta on pyritty paranta-

maan hyödyntämällä eri tiedotuskanavia ja sosiaalista mediaa. Sähköisiä aikataulunäyttöjä ei ole hankittu niiden kalliin hinnan vuoksi.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset:

Etelä-Satakunnan työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025 alkaen ja vastuukuntana toimii Rauman kaupunki. Muutos lisää vastuuta työllisyyden hoidosta ja samalla vaikutusmahdollisuutta keinoihin, joilla esimerkiksi edistetään matalan kynnyksen työpaikkojen syntymistä vaikeasti työllistyville ja pitkäaikaistyöttömille.

Rauma on yrittäjäystävällinen ja vetovoimainen kaupunki. Rauma on menestynyt hyvin Kuntaranking- ja EVP-indeksivertailussa. Väestö- ja työllisyyskehitys oli negatiivinen. Matkailijamäärä kasvoi joulukuun osalta noin 30 % vuodesta 2024. Matkailumarkkinoinnilla tähdätään ympärivuotiseen matkailuun.

Rauman väkiluku väheni (-126) edellistä vuotta enemmän. Maahanmuuton positiivinen kehitys hillitsee väkiluvun vähenemistä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa (+25 %) samalla, kun avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 26 % edellisestä vuodesta.

Rauman Gyyt -joukkoliikenteen suosio on kasvanut, mikä näkyy matkustajamäärän myönteisenä kehityksenä kahden viimeisen vuoden aikana. Tarkastuslautakunta suosittelee aikataulunäyttöjen käyttöön ottamista.

3.2.3 Henkilöstö

Rauman kaupunginvaltuuston 25.4.2022 hyväksymässä uudessa strategiassa 2022–2030 osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on yksi keskeisimmistä voimavaroista. Strategiaa konkretisoi henkilöstöohjelma, jossa on linjattu ne henkilöstöpolitiikan toimenpiteet, joiden avulla edistetään strategian tavoitteisiin pääsemistä. Henkilöstöohjelma on hyväksytty vuosille 2022–2025.

Rauman kaupungin henkilöstömäärä vuoden 2025 lopussa oli 1.580 henkilöä, josta vakinaisia oli 1.162 (73,6 %), määräaikaista 410 (25,9 %; 2024:24,4 %) ja työllistettyjä 8 (0,5 %). Henkilöstömäärä kasvoi 38 työntekijällä vuodesta 2024. Henkilöstömäärän kasvua selittää TE-palvelujen henkilöstön siirtyminen valtiolta Rauman kaupungin palvelukseen TE24-uudistuksen yhteydessä. **Määräaikaista työsuhteita oli 34 enemmän kuin vuonna 2024** ja vakinaisten henkilöiden määrä lisääntyi 25 henkilöllä. Merkittävin määräaikaisuuden syy oli erillinen määräaikainen työtehtävä (118), toisena työn luonne (113) ja kolmantena syynä oli sijaisuus (102). Erityisesti sivistys- ja kasvatustyössä on paljon määräaikaista työsuhteita työn luonteen vuoksi. Elinvoimatoimialan määräaikaista työsuhteita selittävät erilaiset projektit ja määräaikaista strategisia linjauksia toteuttavat tehtävät.

Sivistystoimissa työskenteli 1.092 henkilöä (69,2 %), teknisessä toimessa 187 henkilöä (11,9 %), elinvoimatoimialalla 19 (1,2 %), Etelä-Satakunnan työllisyysalueella 57 (3,6 %) ja konsernipalveluissa 65 (4,1 %). Liikelaitoksissa sekä ruoka- ja puhtaustaloudissa työskenteli yhteensä 160 henkilöä (10,1 %).

Henkilöstön keski-ikä on 47,4 vuotta (2024; 47,1 vuotta). Henkilöstön ikäjakaumatarkastelun mukaan edellisestä vuodesta poiketen ikäryhmät 50–54, 55–59 ja yli 60-vuotiaat ovat nousseet melkein yhtä suureksi ikäryhmäksi kuin 45–49-vuotiaat. Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä on noin 46 vuotta.

Vuonna 2025 avoinna olleita vakinaisia työpaikkoja oli yhteensä 45 (2024: 50). **Julkisessa haussa olleeseen vakinaiseen avoimeen työpaikkaan saapui keskimäärin 39,5 hakemusta (2024:20; 2023:16,4 ja 2022:9,4)**. Henkilöstön vaihtuvuus kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Vuonna 2025 päättyi 70 (2024:68) vakinaista palvelussuhdetta, joista eläkepäätöksiä oli 27 (2024:29). Henkilöstön saatavuus on hyvä lukuun ottamatta taloushallinnon ammatillaisia.

Sairauspoissaoloja kertyi kaikkiaan 24.235 päivää (2024; 22.320) eli 14,6 päivää/työntekijä. Ruoka- ja puhtaustaloudissa kertyi työntekijää kohden sairauspoissaoloja eniten eli 25,5 pv/työntekijä. Sairauspoissaolojen merkittävin aiheuttaja on tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja toisena mielenterveyden häiriöt, joiden osuus on vuodesta 2024 kasvanut. Vuoden 2025 osalta on huomiotava henkilöstömäärän kasvun vaikutus sairauspoissaolojen kehityksessä.

Kaupungilla on käytössä Pysy Fölis –työkykyjohtamisen hallintamalli, jonka avulla puututaan työkykyyn liittyviin haasteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. **Työtapaturmista aiheutuva sairauspoissaolopäivien määrä 419 väheni merkittävästi vuodesta 2024 (694)**. Vakuituksesta korvattavia päiviä oli 65. Kuviossa 2 on esitetty sairauspoissaolojen keskiarvot vuodesta 2020 lähtien.

Kuvio 2. Sairauspoissaolopäivien keskiarvot vuosina 2020–2025.



TYHY-kyselyn uutena ominaisuutena oli avoimen palautteen osio sekä koko organisaation johtamisen arviointiosio. Työhyvinvointikyselyn tuloksissa ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoteen 2024 verrattaessa. Työhyvinvointikyselyyn saatiin vastauksia 955 kpl (2024:911), joten vastausmäärä kasvoi edellisestä vuodesta. Työhyvinvointikyselyn kaikkien kysymysten keskiarvot sijoituivat asteikolla 1–5 välille 3,1–4,1, kun vuonna 2024 keskiarvot sijoituivat välille 3,8–4,1. Toimialoista heikoin keskiarvo 3,1 toteutui elinvoimatoimialalla ja paras keskiarvo sivistys- ja konsernipalveluissa 3,9. Elinvoimatoimiala on uusi ja toimialan organisoitumisen haasteet osaltaan selittävät tulosta. Esihenkilökyselyn keskiarvo oli 4.

Rauman kaupungilla on käytössä myös jatkuva TYHY-palautte. Palaute annetaan suoraan esihenkilölle joko yhteystiedoilla tai anonyymina. Lomakkeeseen on luokiteltu muutamia alaluokkia, johon palaute kohdistuu. Lisäksi on mahdollisuus valita muu aihe. Jatkuvan palautteen kautta tulleet palautteet huomioidaan TYHY-kyselyn tulosten käsittelyssä ja jatkotoimenpiteitä määritettäessä. Kaupungin työntekijät voivat tehdä henkilöstöaloitteita hyvistä ideoista kaupungin toimialojen kehittämiseksi. Hyvästä aloitteesta voi saada tunnustuspalkkion tai rahapalkkion riippuen esimerkiksi kehitysidean toteuttavuudesta ja toimenpiteen säästövaikutuksista. Lisäksi niiden aloitteiden kesken, jotka eivät saaneet palkkiota

tai tunnusta, arvotaan osallistuspalkkio. Vuonna 2025 tehtiin kaikkiaan 12 aloitetta.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyn vastausten keskiarvo vaihteli välillä 3,9–4,3 asteikolla 1–5 (2024: 3,9–4,2). Parhaan keskiarvon 4,4 sai väittämä ”Yhteisössäni naisia ja miehiä kohdellaan tasa-arvoisesti”. Vuoden 2024 alussa otettiin käyttöön sähköinen perehdytysalusta, joka tarjoaa erilaisia perehdytysmallipohjia esihenkilöiden käyttöön. Käyttäjien tyytyväisyys alustaan on ollut korkea, ja vastaajien mukaan asteikolla 1–5 tyytyväisyys oli 4,2.

Henkilöstökulut kasvoivat 3,5 milj. eurolla vuodesta 2024. Henkilöstökulut olivat yhteensä 80,6 milj. euroa. Työterveyshuollon kustannukset (brutto) olivat yhteensä 555.000 euroa, jossa kasvu noin 10.000 euroa edellisestä vuodesta. Työterveyshuollon kustannuksissa on hintakatto, jota tarkistetaan vuotuisella indeksikorotuksella. Nykyisen hyvin toimivan työterveyshuoltopalvelun sopimus on päättymässä ja valmistelussa on uuden sopimuksen kilpailutus. Tulevalle kaudelle tavoitellaan saman tason sopimusta. Työterveyshuoltopalveluiden suositteluindeksi NPS oli 97,1.

Whistleblower –ilmiantokanavaan tuli vuoden aikana yksi ilmoitus, joka todettiin aiheettomaksi.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Henkilöstön määrä kasvoi Etelä-Satakunnan työllisyysalueen perustamisen myötä. TE24-uudistuksessa TE-palveluiden henkilöstöä siirtyi kaupungin palvelukseen. Uutta organisaatiota ja yhteistä työkuilutturia rakennettiin ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Tarkastuslautakunta huomioi henkilöstön tekemien työtä ja työyhteisöä kehittävien aloitteiden palkitsemiskäytännön.

Henkilöstön vaihtuvuus on lievässä kasvussa. Henkilöstön saatavuus on hyvä, kun vakinaisiin työpaikkoihin on runsaasti hakijoita.

Työhyvinvointi- sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyn tulokset ovat kokonaisuudessaan hyvät. Tarkastuslautakunta pitää jatkuvan TYHY-palautteen käytäntöä ja työhyvinvointikyselyn avoimen palautteen antomahdollisuutta hyvänä. Tarkastuslautakunta suosittaa panostamaan työterveyshuoltoon nykyisen sopimuksen laajuisesti myös jatkossa.

Elinvoimatoimialalla työhyvinvointikyselyn keskiarvoksi muodostui 3,1, mikä oli huomattavasti muita toimialoja heikompi. Tarkastuslautakunta suosittaa panostamaan elinvoimatoimialan työhyvinvointihaasteisiin yhdessä työterveyshuollon kanssa.

3.2.4 Maapolitiikka ja asuminen

Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.1.2024. Maapoliittinen ohjelma konkretisoi osaltaan Rauman kaupunkistrategian 2022–2030 päämääriä ja tavoitteita, erityisesti elinvoimaisen Rauman strategista päämäärää yhdessä elinvoimaohjelman rinnalla.

Maapoliittisessa ohjelmassa määritellään Rauman kaupungin lähtökohdat maapolitiikalle, maapoliitille asetettavat tavoitteet, käytettävät maapolitiikan keinot ja keinojen käyttämisen periaatelinjaukset, maanluovutuksen ja maaomaisuuden hallinnan periaatteet, hajarakentamisen ohjaus sekä maapoliittisen ohjelman seuranta- ja ylläpitotoimet.

Taulukko 3. Kaupungin maaomaisuus ja tonttien luovutukset 2020–2025.

MAAOMAISUUS	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Kaupungin maaomaisuus (ha)	7850	7868	7881	7844	7905	7917
Vuokra-alueet (ha)	730	730	745	740	740	740
TONTTIEN LUOVUTUKSET						
Luov. pientalotontit (kpl)	18	21	22	15	15	28
Luov. kerrostalotontit (kpl)	1	5	2	1	0	1
Luov. yritystontit (kpl)	6	17	11	13	6	6

Pientalojen tontteja luovutettiin 28 eli kahdeksan enemmän kuin vuonna 2024 ja enemmän kuin yhtenäkin tarkastelujakson (2020–2024) vuotena. Yritystonttien luovutusmäärä on sama kuin vuonna 2024 ja vuonna 2020. Vuosina 2021–2023 luovutusmäärä oli huomattavasti suurempi em. vuosiin verrattuna. Omakotiliiton kunnallisten maksujen (2026) selvityksen mukaan Rauma on yksi koko maan edullisimmista paikoista asua omakotitalossa. Selvityksessä vertailtiin 100 kuntaa, jotka kattavat 84 prosenttia Suomen asukasluvusta. Raportin mukaan Raumalla on maan neljänneksi edullisinta asumista. 25.000–50.000 asukkaan kunnista Rauma oli koko maan edullisin. Asumisen edullisuus toimii osaltaan yhtenä markkinointikeinona omakotitaloasumisen valintaan.

Toimintakertomuksen tavoitteiden toteutumisen raportoinnissa todetaan, että tonttitarjontaa on kohtuullisesti Vanha-Lahden alueella (noin 20 kpl), joka on ollut viimeisimpien vuosien suosituin asuinalue tonttimenekin perusteella. Tontteja on tarjolla tasaisesti myös ympäri kaupunkia (Lensu, Uotila, Pirttialho, Merirauma, Sampaanala, Kortela). Merellisten asuinalueiden kaavoitus on käynnistymässä 2026. Raakamaata hankittiin 72 ha yhdyskuntarakentamisen tarpeita varten.

Vuonna 2025 lainvoiman sai Vanhan-Lahden osayleiskaava. Vanhan Rauman asemakaavamuutos hyväksyttiin maaliskuussa 2025. Kaava ei ole saanut lainvoimaa, kun kaavasta on valitettu.

Lakarin alueen asemakaavoitus sai Ympäristöministeriöltä vihreän siirtymän hanketukea. Hankkeen loppuraportti valmistui marraskuulla 2025, mutta ministeriön hyväksymispäätöstä ei ole vielä saatu. Muita vuonna 2025 käynnissä olevia ympäristöhankkeita ovat Rauman merialueen ja merenlahden tila -hanke sekä Pohjavesi-alueiden suojelusuunnitelman päivittäminen.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Pientalotonttien kysyntä kasvoi merkittävästi edellisistä vuosista. Yritys- ja kerrostalotonttien heikko kysyntä jatkui vuonna 2025.

Omakotiliiton kunnallisten maksujen (2026) selvityksen mukaan Rauma on yksi koko maan edullisimmista paikoista asua omakotitalossa.

Yksi osayleiskaava sai vuonna 2025 lainvoiman. Vanhan Rauman asemakaavan muutos hyväksyttiin alkuvuodesta 2025, mutta kaavasta on valitettu.

3.3 Toimialojen, liikelaitosten ja konserniyhtiöiden toiminnan arviointi

Toimialat ovat vuoden 2025 talousarviossa asettaneet omat kehittämistoimenpiteensä kaupunginvaltuuston 25.4.2022 hyväksymän strategian ”Vahva ja vaikuttava – luanikas ja lumoava” pohjalta. Toimenpiteiden suuren



Kuva 3. Rauman Lukon SM-kultaa voittaneen U20-joukkueen kukitus Rauma-päivänä 2025.

määrän vuoksi tarkastuslautakunta keskittyy arvioinnissaan muutoksiin ja poikkeamiin sekä niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet.

Toimialakohtaisten tavoitteiden toteutumisen arviointi perustuu vuoden 2025 talousarvioon ja tilinpäätökseen, keskeisiin raportteihin (mm. hyvinvointiraportti) ja muihin selvityksiin sekä työohjelman mukaisiin viranhaltijoiden kuulemisiin tarkastuslautakunnan kokouksissa. Kokouksissa saatujen tietojen lisäksi tarkastustoimi on kerännyt arvioinnin tueksi tarpeelliseksi katsomiaan tietoja.

3.3.1 Konsernipalvelut-toimiala

Konsernipalvelut -toimiala toteutui valtuuston sitovien erien mukaisesti ja alitti muutetun talousarvion. Konsernihallinnon toimintakate toteutui 1,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintakate oli 7,9 milj. euroa (7,1 milj. euroa vuonna 2024). Toimintatuotot 10,1 milj. euroa ylitti talousarvion 131.000 eurolla. Toimintakulut toteutuivat miljoona euroa talousarviota pienempinä. Palveluiden ostot toteutuivat 0,6 milj. euroa arvoitua pienempinä. Myös henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 0,3 milj. eurolla.

Sitovia tavoitteita oli asetettu kaikkiaan 20, joista 13 toteutui ja seitsemän on työn alla. Toimialalla edistettiin sähköisten palveluiden integroimista Suomi.fi -palveluun. Paperi- ja sopimusaineistoa digitointiin. Ruoka- ja puhtauspalveluiden tuotantoa ja hallintoa organisoitiin uudelleen ja henkilöstöä vähennettiin eläköitymisen myötä. Toimialojen yhteistyömalleja kehitettiin asiakokonaisuuksien hoitamiseksi. UNIT4-tietojärjestelmällä saadaan tällä hetkellä lakisääteiset velvoitteet ja rapor-

tointi hoidettua. Suunnitelmissa on käynnistää uuden taloushallintojärjestelmän kilpailutus lähivuosina.

Hyvinvointiohjelman toimenpiteitä toteutettiin kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä verkostojen kanssa. Laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.5.2025.

Satakunnan hyvinvointialueen yhteistyö hyvinvoinnin edistämiseksi on edennyt. Yhteistyö organisoitui ja alueellinen hyvinvointikertomus valmistui. Kaupunki on panostanut merkittävästi järjestötyöhön tilanteessa, kun muu julkinen rahoitus on supistunut. Järjestöavustuksia myönnettiin 1,9 milj. euroa järjestöille, jotka tekevät yhteistyötä ja kehittävät toimintaansa kaupungin linjauksien mukaisesti. Työtä tehtiin myös ehkäisevän päihdetyön saralla. Ehkäisevän päihdetyön verkosto organisoitiin hyvinvointialueen kanssa päihdetilannekyselyn nuorille. Vastauksia saatiin yli 1300 kappaletta. Vuonna 2025 toteutettiin markkinoinnin vuosikellon mukaisesti markkinointikampanjoita kuten ystävänpäivä, osallistuva budjetointi, Rauma-päivä, Rauman kesä ja heinäkuun maksuton Gyyt.

Toimialalla on käynnissä kolme hanketta; asumisneuvoja -projekti, yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus sekä TOIVO-ehkäisevän päihdetyön ESR-hanke, jossa hankekumppaneina toimivat Valo valmennusyhdistys ja Rauman Seudun Katulähetys. Tavoitteena on tavoittaa nuoria ja edistää ennaltaehkäisevän päihdetyön toimintamallien juurtumista osaksi kaupungin rakenteita. Kaikkiin hankkeisiin sisältyy kaupungin omarahoitusosuus.

Rauman kaupungin hallintosäännön 172 §:n mukaan kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun

mennessä esitettävä kaupunginvaltuustolle luettelo valtuutettujen ja nuorisovaltuuston edustajan tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita kaupunginvaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Aloitteiden käsittelyä koskevaan hallintosäännön pykälään on valtuuston päätöksellä 11.11.2024 § 85 lisätty momentti neljä: Kaikki kunnassa vireille tulleet aloitteet käsitellään toimivaltaisessa kunnan viranomaisessa ilman aiheetonta viivytystä. Vuonna 2025 käsiteltiin vanhimpana aloitteena 18.6.2018 tehty aloite. Aloitteita oli käsittelyssä myös vuosilta 2022–2023.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin ja hyvinvointiohjelman toimenpiteitä toteutettiin kaikilla toimialoilla. Kaupunki on panostanut merkittävästi järjestötyöhön tilanteessa, kun muu julkinen rahoitus on supistunut. TOIVO-ehkäisevän päihdetyön ESR-hankkeella juurrutetaan päihdetyön toimintamalleja osaksi kaupungin rakenteita.

Aloitteiden käsittelyaika on lyhentynyt, mutta vielä on kuitenkin käsittelyssä useamman vuoden vanhoja aloitteita.

3.3.2 Elinvoimatoimiala

Elinvoimatoimiala aloitti toimintansa 1.1.2025 kaupungin neljäntenä toimialana. Elinvoimatoimialan toimintakatteeksi muodostui -9,4 milj. euroa, mikä alitti muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla. Olennaisia poikkeamia selittävät henkilöstökulujen sekä palvelujen ostojen alituminen. Työllistämispalkkoja jäi käyttämättä 803.000 euroa. Tukiin ja avustuksiin kohdistui valtion määrittämät sidonnat, jotka supistivat erityisesti palkkatuen ja starttirahan myöntövaltuutta heti vuoden 2025 alusta.

Työvoimapalveluiden tuottamisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alkaen. Työvoimapalvelut integroitiin osaksi elinvoimatoimialaa, joka perustettiin kaupungin neljänneksi toimialaksi 1.1.2025 alkaen. Elinvoimatoimialan palvelualueet ovat alkupalvelut ja työnvälitys, yrityspalvelut, monialainen ja TYM (työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteistoimintamalli), kansainvälisyys ja maahanmuutto sekä matkailu ja matkailumarkkinointi. Samaan aikaan valtiolta siirtyi kaupungille TE24-uudistuksen myötä 57 työntekijää. Uuden toimialan perustaminen ja työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille oli merkittävä ponnistus ja edellytti

uusien toimintakäytänteiden luomista. Työkulttuurien yhteensovittaminen oli keskeisin kehittämiskohde ja sitä tuettiin eri menetelmin. Toiminta- ja työkäytänteitä sekä työnjohdollisia vastuita tulee vielä selkiyttää.

Rauman kaupungin Etelä-Satakunnan työllisyyslautakunta vastaa työllisyysalueen lakisäateisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja muista työvoimapalveluiden lakisäateisistä tehtävistä. Työllisyysalueen muita kuntia ovat Eura, Eurajoki, Huittinen ja Säskylä. Työllisyysalue on Rauman kaupungin taseyksikkö.

Työllisyysalueen toiminnallisena tavoitteena oli uudistuksen toteutuminen onnistuneesti. Toimintakertomuksessa todetaan, että asiakkaat saivat Raumalla ja työvoima-alueella KEHA:n arviointiraportin mukaan erinomaista palvelua ja lähipalvelut saivat kiitosta. Palveluiden kehittäminen alkoi ensimmäisen vuosipuoliskon jälkeen. Keskeisin kehittämisen kohde on tiedolla johtaminen. Rahoitusta ohjataan vaikuttaviin palveluihin ja toimiin, joilla on myönteinen työllisyyskehitys.

Taseyksikön vuoden 2025 kumulatiivinen liikevaihto toteutui alkuperäisen talousarvion mukaisesti, ja muodostui kokonaisuudessaan jäsenkuntien maksuosuuksista. Valtiolta siirtyneet sidontavastuut ja maksatusvelka oli noin 1,5 milj. euroa ja näiden kattamiseen varattiin määrärahat. Kuitenkin valtion maksuvelka korvattiin lähes kokonaisuudessaan. Sidontavelat johtivat siihen, että tukien ja avustusten myöntämisen kriteeristöä tiukennettiin, joten kustannuksia syntyi arvioitua vähemmän.

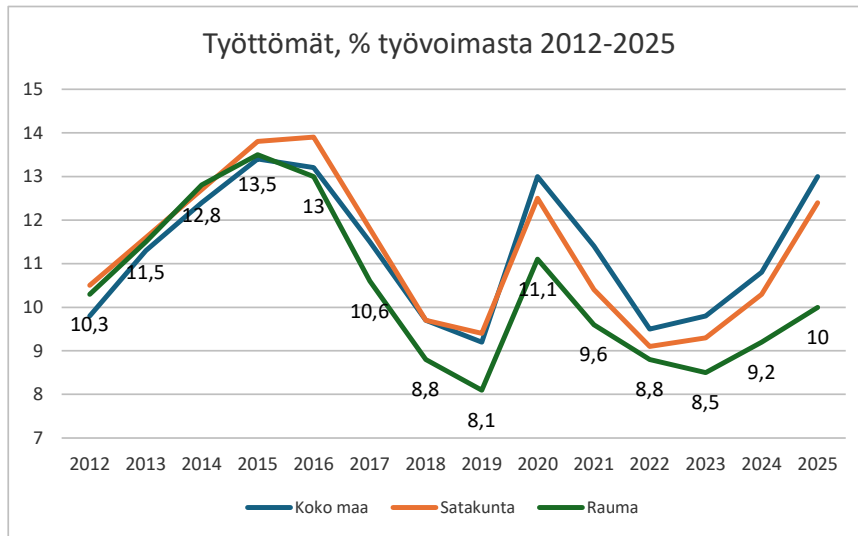
Kelan työttömyysmaksujen kaupungin maksuosuus lähes kaksinkertaistui vuodesta 2024. Kasvua selittää pitkäaikaistyöttömyyden kasvu sekä lainsäädäntömuutokset. Lisäksi vuonna 2025 korjattiin aiempien laskutusten virheitä, mikä nosti vuoden 2025 maksuja. Maksuosuus oli vuonna 2025 yhteensä 4,6 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion 0,6 milj. eurolla (2024; 2,33 milj. euroa, 2023; 2,32 milj. euroa, 2022; 2,24 milj. euroa, 2021; 2,66 milj. euroa ja 2020; noin 2,31 milj. euroa). Pitkäaikaistyöttömien määrä (611) kasvoi vuoteen 2024 verrattuna 78 henkilöllä.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen työttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu oli hitaampaa kuin valtakunnallisesti. Kokonaisuutena työttömyysaste on Raumalla ja koko Satakunnassa noususuunnassa ja työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi 6,4 % Raumalla vuoteen 2024 verrattuna. Työttömien osuus Raumalla oli 11,6 % joulukuussa 2025, kun se oli vuotta aiemmin 10,3 %. Sa-

takunnassa työttömien työnhakijoiden osuus oli 12,4 % työvoimasta vuodenvaihteessa 2025, mikä on lähellä koko maan tasoa 13 %. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä (263) lisääntyi Raumalla 25,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Samaan aikaan avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 24 % heikon suhdannetilanteen vuoksi. Työllistymistä edistäviä toimia kohdistetaan työttömyysasteen ja nuorten työllisyyden parantamiseen, pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon sekä ennaltaehkäisyyn.

Rauman kaupungin omalla rahoituksella vuonna 2025 työskenteli 31 työllistettyä. Lakisääteisissä palveluissa oli palkkatuettuja työsuhteita kaikkiaan 27. Kaupunki pyrkii lisäämään työllistettävien määrää kaikilla toimialoilla, kun pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa. Seuraavassa kuviossa on esitetty työttömien osuus työvoimasta vuosina 2012–2025 keskimäärin Rauman, Satakunnan ja koko maan osalta. Trendi on kaikilla alueilla tarkasteltuna ollut samansuuntainen.

Kuvio 3. Työttömien osuus työvoimasta 2012–2025 (Lähde: THL, Sotkanet.fi 2012–2025).



Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat –maisteriohjelma käynnistyy vuonna 2026 Helsingin yliopiston Viikin kampuksella. Rauman seudun kunnat ja alueen yritykset olivat aktiivisesti rakentamassa koulutuksen yhteistyökumppanuutta. Maisteriohjelmaan on 50 aloituspaikkaa vuonna 2026. Hakemuksia maisteriohjelmaan tuli yli 100 eri puolilta Suomea ja maailmaa.

Ohjelmassa yliopistokoulutukselle harvinaisia kenttäjaksoja toteutetaan satakuntalaisissa yrityksissä.

Uutena tapahtumana järjestettiin yhteistyössä Winnovan kanssa ”Ei Pöllömpi Liikeidea” -kilpailu, joka kannustaa ja sparraa nuoria yrittäjyyteen. Taloustutkan mukaan Raumalle perustettiin uusia yrityksiä 236 (2024; 209) ja yrityksiä lopetti 152 vuonna 2025 (2024; 268).

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset:

Elinvoimapaalvelut perustettiin 1.1.2025 alkaen kaupungin neljänneksi toimialaksi. Työvoimapaalveluiden järjestäminen organisoitui vuoden 2025 aikana. TE-uudistuksella tavoiteltiin työvoimapaalveluiden ja työllisyydenhoidon tehostamista, mikä Rauman osalta ei toteutunut ensimmäisenä toimintavuonna. Työllisyyspalkkoja jäi huomattava määrä käyttämättä, pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi lähes 15 % ja työttömyys-turvamaksujen määrä lähes kaksinkertaistui edellisestä vuodesta.

Kaupunki on kuitenkin osaltaan omin työllisyysrahoin sekä siirtyneillä palkkatukirahoilla palkannut työllistettyjä. Kunnat eivät ole jatkossa oikeutettuja palkkatukeen.

Työttömyysaste on Raumalla ja koko Satakunnassa noususuunnassa ja työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi 6,4 % heikon suhdannetilanteen vuoksi. Tarkastuslautakunta on huolestunut siitä, että alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli vuodenvaihteessa 25,4 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön teknologiat –maisteriohjelman ensimmäinen hakukierros saavutti suuren suosion.



Kuva 4. Karin kampuksen uimahalli 2025.

3.3.3 Sivistystoimiala

Sivistystoimialan toimintakate, -98,7 milj. euroa, alitti muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla. Toimintamenot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Sivistystoimialan osuus peruskaupungin toimintakuluista on 55,5 %. Talousarvioon tehtiin vuoden 2025 aikana muutoksia kasvattamalla toimintamenoja 1,6 milj. euroa ja toimintatuottoja 20.000 euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 720.000 eurolla. Toimintakate ja toimintakulut kasvoivat 3,6 % edellisestä vuodesta. Muutettu talousarvio ylittyi palvelujen ostoissa 582.000 euroa. Palveluiden ostossa ylitystä selittää kotikuntakorvausmenojen sekä sisäisten että ulkoisten ravitsemuskustannusten kasvu. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 702.000 eurolla. Karin kampuksen pääomavuokrat kasvoivat 1,7 milj. eurolla. Sisäiset vuokrat alitti talousarvion 238.000 euroa uimahallin avautumisen viivästymisen takia.

Karin kampuksen pelisääntöjä täsmennettiin erityisesti ilta- ja viikonlopputapahtumien ja aulatilojen käytön osalta. Toiminnan alkaessa vapaa-ajan käyttöön ilmenneet häiriöt ovat vähentyneet. Karin kampuksen uusia tiloja

luonnehditaan toimiviksi ja ajanmukaisiksi. Karin kampuksella järjestettiin kaikkiaan 249 eri tapahtumaa, joista kampuksen omia tapahtumia oli 162.

Sivistystoimialan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin (9/11). Vahvaa erityistä tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan vastuiden selkeyttäminen ei edennyt kaupungin ja hyvinvointialueen välillä käydyissä neuvotteluissa. Kaikille vahvaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ei ole löytynyt iltapäivätoimintapaikkaa vammais- palveluiden kautta. Lapsia on edelleen kaupungin palveluissa, vaikka Satakunnan hyvinvointialue on evännyt iltapäivätoiminnassa käytetyt avustajaresurssit elokuusta 2025 lähtien. Varhaiskasvatuksen palveluverkon muutokset eivät kaikilta osin toteutuneet. Suunnitelman mukaiset henkilöstövähennykset ja säästöt henkilöstökuluissa eivät toteutuneet täysimääräisinä.

Henkilöstön edustajien kuulemisessa ilmeni, että varhaiskasvatukseen tulisi taata riittävät resurssit erityislasten hoitoon, jotta akuutteihin tilanteisiin voidaan puuttua ja reagoida oikea-aikaisesti. Ilmenneet häiriötilanteen aiheuttavat henkilöstölle kuormitusta ja sitä kautta pitkiä sairauslomia. Henkilöstön edustajat totesivat kuitenkin,

että Raumalla prosessit ovat kunnossa ja henkilöstöä kohdellaan yhdenvertaisesti eli monet asiat ovat hyvin. Iso osa lapsista voi erinomaisen hyvin. Luokkien keskipöytä on tällä hetkellä 16 oppilasta. Luokkakoko on kasvamassa yli 20 oppilaaseen. Ala- ja yläasteella luokkakokoja ei tulisi kasvattaa, jotta ongelmat eivät kasvaisi ja turvattaisiin oppituntien työrauha.

Sivistystoimessa määräaikaisten työsuhteiden määrä 31,1 % (2024:29,1 %) on kasvussa. Määräaikaisuuden syynä sijaisuus on vain pienellä osalla. Vakituisiin virkoihin ja toimiin on runsaasti hakijoita.

Harrastamisen Rauman mallin kerhojen piirissä oli 517 lasta. Osallistujien määrä on vähentynyt edellisestä luvusta 83 lapsella. Kerhoihin osallistui 23 % alakoulujen ja 6,5 % yläkoulun oppilaista. Kerhojen määrään ei tullut edellisestä vuodesta muutoksia.

Vuonna 2025 toteutetun kouluterveyskyselyn mukaan positiivista kehitystä tapahtui mm. yksinäisyyttä kokevien lasten ja nuorten määrän sekä päihteiden käytön vähenemisessä. Lasten keskusteluyhteys vanhempiinsa on keskiarvoa parempaa ja perusopetuksessa aikuisten tietoon tulleet kiusaamistapaukset ovat vähentyneet valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Haasteina ilmenee lukiolaisten osalta sosiaalisen ahdistuksen lisääntyminen, nikotiinipussien käytön kaksinkertaistuminen ja opettajien kiinnostuksen vähentyminen opiskelijoiden kuulumisista.

Yläkoululaisten ja lukiolaisten koululounaan syöminen on vähentynyt. Kouluterveyskyselyn mukaan vuonna 2025 perusopetuksen 8- ja 9-luokan oppilaista koululounaan syö päivittäin 51 %, kun vuonna 2021 syöjien osuus oli lähes 80 %. Valtakunnallinen keskiarvo oli 56 % vuonna 2025. Lukiolaista päivittäin koululounaan syöjien määrä vähentyi vielä enemmän. Vuonna 2025 päivittäin koululounaan söi 42 % (2021; lähes 80 %) lukiolaisista, kun valtakunnallinen keskiarvo oli 64 %. Lukiolaisten ja 8- ja 9-luokkaisten mielestä koululounaan laatu ja maku on heikentynyt. Vuoden 2025 kyselyn mukaan 26 % vastaajista piti koululounasta laadultaan ja maultaan hyvänä (2023:36 %). Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista

päivittäin koululounaan söi 58 %, missä laskua vuoden 2023 tilanteesta noin 10 %-yksikköä. Toisena huolenaiheena on nikotiinipussien lisääntyneet käyttö.

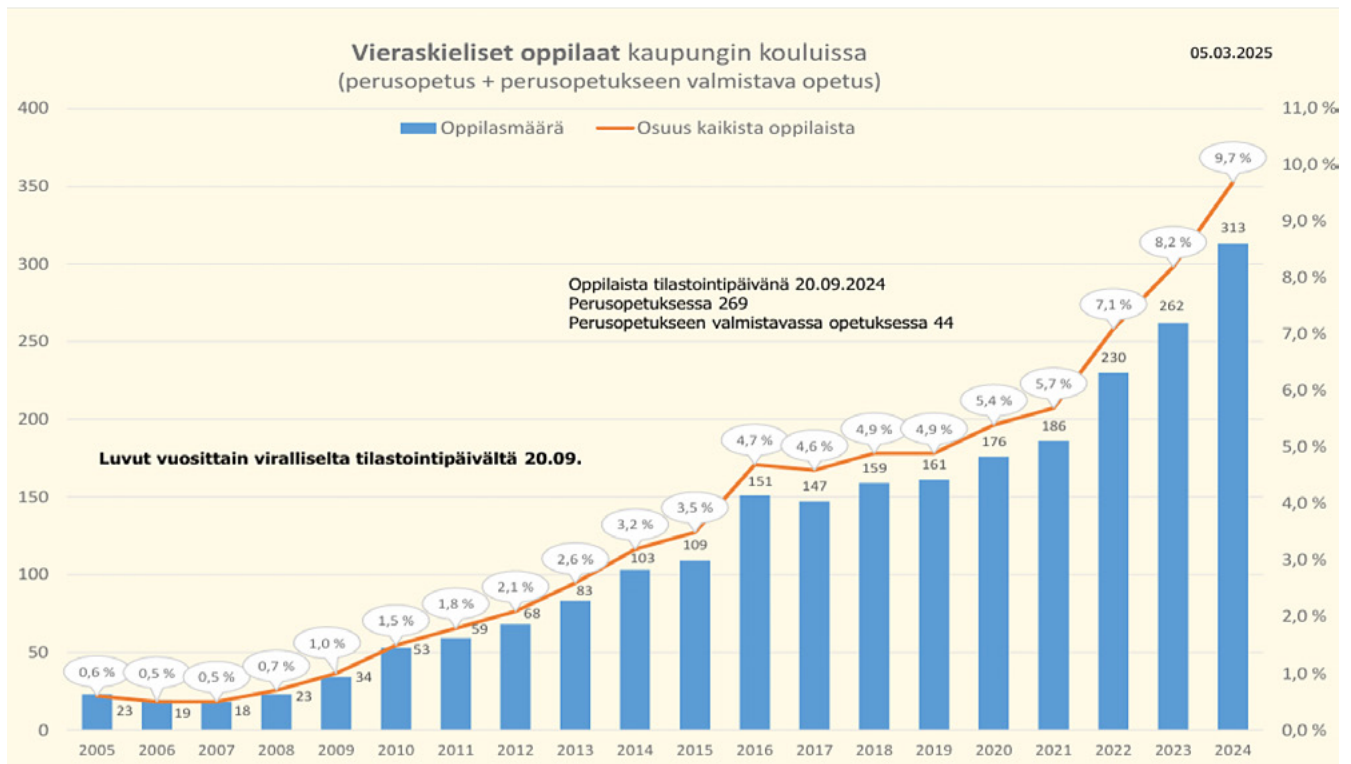
Karin kampuksen tuotantokeittiön (ISS valmistaa 7.–9.-luokkalaisten ja lukiolaisten kouluruoat) valmistama kouluruoka aiheutti tyytymättömyyttä erityisesti toiminnan käynnistysvaiheessa. Ruoan valmistuksessa käytetään paljon eineksiä, mikä ei miellytä kaikkia. Kouluruoan houkuttelevuutta on pyritty parantamaan eri keinoin, mm. reseptiikan kehittäminen ja ruoan maistutusviikot.

Perusopetuksen oppilailla oli poissaoloja keskimäärin 72 tuntia oppilasta kohden. Poissaolotilastojen (2024–2025) mukaan poissaolot ovat kasvaneet alakoululaisten keskuudessa. Alakoululaisten poissaoloja oppitunneilta oli 5,66 %/keskimäärin/oppilas, mikä on enemmän kuin lukuvuonna 2023–2024 (5,12 %). Yläkoululla tilanne on parantunut, kun poissaolot (9,81 % keskimäärin/oppilas) vähenivät edellisestä vuodesta 5,5 %. Suurinta osaa kaikista poissaoloista selittää terveydelliset syyt, joiden osuus poissaoloista oli 77,9 % (2023–2024:75,2 %) ja anottujen vapaiden osuus 15,7 %. Viime lukuvuonna 128 oppilaalla oli poissaolotunteja yli 200.

Erityislasten tuen tarpeessa olevien lasten määrä on huomattava. Syksyn 2025 oppimisen tuen uudistuksen myötä erityisluokka -käsitteenä palasi käyttöön. Pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä sekä pienryhmissä ja erityisluokilla oli kaikkiaan 407 oppilasta, mikä on 12,8 % koko oppilasmäärästä. Tehostetun ja erityisen tuen sekä pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä vuonna 2024 oli kaikkiaan 914.

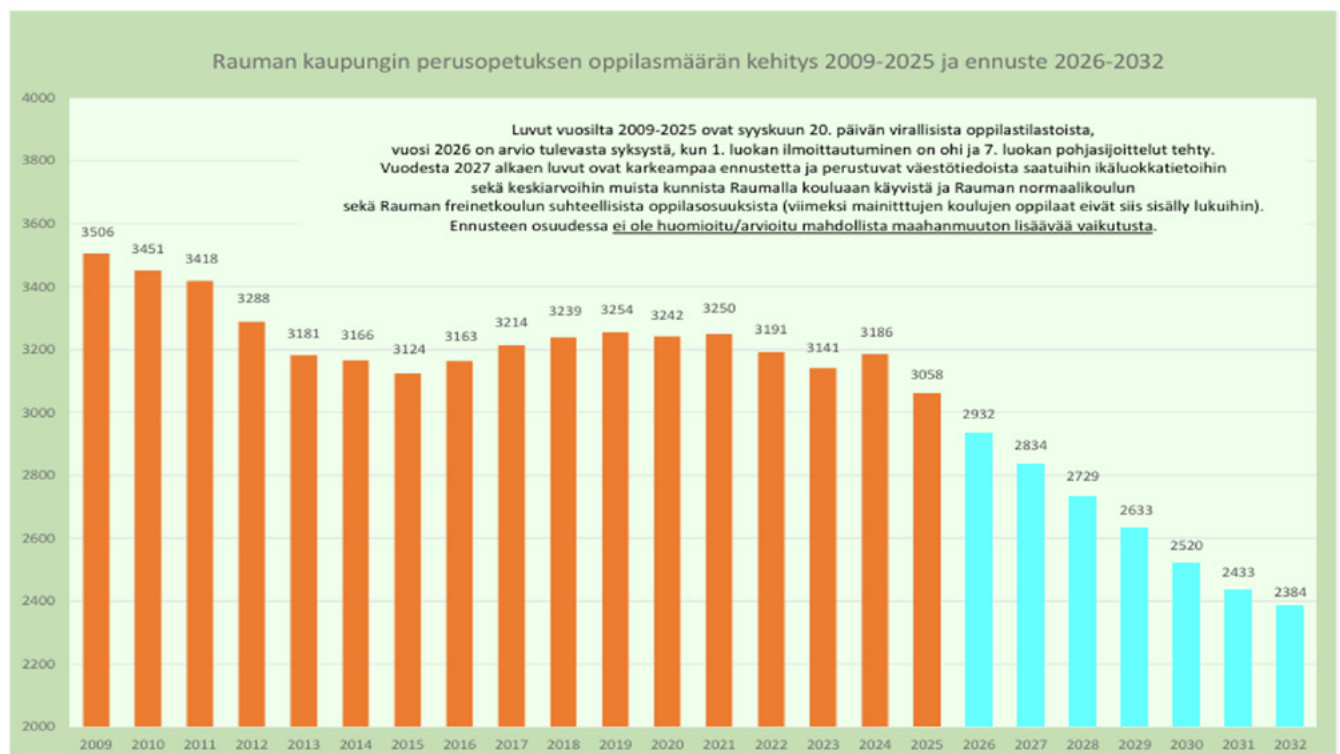
Vieraskielisten oppilaiden osuus perusopetuksen ja perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaista oli 11,2 % (9,7 % vuonna 2024) 20.9.2025 tarkastuspäivänä ja 11,8 % 4.3.2026. Vieraskielisten oppilaiden määrän kehitys on esitetty kuviossa 4. Vieraskielisten oppilaiden osuuden arvioidaan kasvavan edelleen, kun varhaiskasvatuksessa maahanmuuttajien osuus oli 17 %. Perusopetuksen äidinkielen määrä on 39.

Kuvio 4. Vieraskieliset oppilaat kaupungin kouluissa vuodesta 2005 alkaen lukuun ottamatta vuotta 2026, joka kuvaa tilannetta 4.3.2026.



Tulevaisuuden näkymänä on, että ikäluokat pienenevät erittäin voimakkaasti (kuvio 5). Tilasto käsittää vain perusopetuksessa olevat ikäluokat. **Oppilasmäärän ennustetaan laskevan 674 oppilaalla vuoteen 2032 mennessä vuodesta 2025.** Alakoulun aloittavien ikäluokkien koko seuraavien vuosien aikana on alle 300.

Kuvio 5. Rauman kaupungin perusopetuksen oppilasmäärän kehitys 2009–2025 ja ennuste 2026–2032.



Sivistystoimialalla oli vuonna 2025 käynnissä seitsemän (2024:17) ulkopuolista rahoitusta saavaa hanketta varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukio-opetuksessa sekä museo- ja nuorisopalveluissa. Hankkeiden toimintakulut olivat 0,81 milj. euroa ja avustus hankkeisiin 0,74 milj. euroa. Hankkeilla edistetään mm. kasvua, oppimista, sosiaalisuutta ja harrastetoimintaa.

Kaupunginteatterin katsojamäärätavoite (34.000) toteutui arvioitua paremmin, mutta katsojamäärä (35.892) väheni vuodesta 2024 vajaalla 4.000 katsojalla. Kaupunginteatterin toimintamenot alitti talousarvion 0,18 milj. eurolla. Liikuntapalveluissa hallien käyttäjämäärätavoite toteutui vain jäähallissa. Uimahallin käyttäjämäärä (161.342) jäi tavoitteesta (200.000), mitä selittää osittain uimahallin käyttöönoton siirtyminen maaliskuulle 2025. Raumalla lasten uimataito on hyvää tasoa. 6-luokkalai-

sista 90,7 % läpäisi 200 metrin uimatestin, kun valtakunnallisesti testin läpäisee 55 %.

Kansalaisopiston opetustunnit (13.301) eivät toteutuneet aivan suunnitellusti ja opetustuntimäärä oli noin 1.600 opetustuntia pienempi kuin vuonna 2024. Vastaavasti opiskelijämäärä (4.868) toteutui tavoitetta suurempana.

Musiikkiopistossa toteutuneet tuntimäärät (17.885) ylitti tavoitteen ja oppilasmäärätavoite (660) toteutui. Tunti- ja oppilasmäärät toteutuivat vuotta 2024 paremmin.

Kirjaston lainamäärä (702.772, 18 lainaa/asukas) toteutui tavoitetta paremmin ja kasvoi noin 3.000 lainalla vuodesta 2024. Kävijämäärä 358.608 lisääntyi edellisvuodesta (331.848). Kirjaston asukaskohtainen kustannus kasvoi edellisvuodesta ja ylitti talousarviotavoitteen (71 euroa/asukas, toteutui 75,8 euroa/asukas).

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Tarkastuslautakunta huomioi, että toimintakatetavoite saavutettiin kaupungin suurimmalla toimialalla. Sivistystoimialan toimintakulujen osuus on yli puolet peruskaupungin toimintakuluista.

Karin kampuksen uimahalli ja kuntosali otettiin käyttöön vasta maaliskuussa 2025, minkä vuoksi ei päästy kävijämäärä- ja tuottotavoitteisiin.

Karin kampuksen tuotantokeittiön (palvelutuottaja ISS) kouluruoan laadusta on reklamoitu. Ateriapalveluissa on huomattavan paljon kehitettävää. Tilanteen korjaamiseksi ruokareseptejä päivitettiin ja ruokalistaan tehtiin muutoksia.

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena, että kouluruokailuun osallistuminen on vähentynyt merkittävästi; 8.–9.-luokkalaisista vain 51 % ja lukiolaisista 42 % syö päivittäin koululounaan.

Vahvaa erityistä tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan vastuiden selkeyttäminen ei edennyt kaupungin ja hyvinvointialueen välillä käydyissä neuvotteluissa. Kaikille vahvaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ei ole löytynyt iltapäivätoimintapaikkaa vammaispalveluiden kautta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon muutokset eivät kaikilta osin toteutuneet, kun suunnitelman mukaiset henkilöstövähennykset jäivät osittain toteutumatta.

Perusopetuksen oppilailla oli poissaoloja keskimäärin 72 tuntia oppilasta kohden. Alakoululaisten poissaolomäärä on kasvussa samalla, kun yläkoululaisten osalta tilanne on parantunut.

Raumalla lasten uimataito on hyvää tasoa. 6-luokkalaisista 90,7 % läpäisi 200 metrin uimatestin.

Ikäluokat pienenevät voimakkaasti ja tähän muutokseen tulee varautua talouden resurssien, toiminnan ja talouden suunnittelussa. Perusopetuksen luokkakoot tulee pitää maltillisena, jotta luokissa säilyy työrauha. Määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen tulee olla työsopimuslain mukaiset perusteet.

3.3.4 Tekninen toimiala

Teknisen toimialan toimintakate, -11,4 milj. euroa, alitti muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla, mutta toteutui alkuperäistä talousarviota noin 0,9 milj. euroa heikommin. Talousarvioon tehtiin muutoksia vuoden 2025 aikana lisäämällä toimintamenoja 1,5 milj. euroa ja toimintatuottoja 62.000 euroa. Toimintakate heikkeni 20 % vuoteen 2024 verrattuna. Toimintamenot kasvoivat 3,8 %. Palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ennakoitua suurempien purkukustannusten sekä kustannustason nousun takia. Palvelujen ostot toteutuivat noin 0,7 milj. euroa edellistä vuotta suurempana. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 0,3 milj. eurolla ja olivat lähes vuoden 2024 tasossa. Vuokratkustannukset alittuivat noin 0,5 milj. eurolla vähentyneen väistötilatarpeen vuoksi.

Teknisen valiokunnan investointiohjelma lisäykset huomioiden oli 42,3 milj. euroa, josta käytettiin 36 milj. euroa. Tilapalveluissa määrärahaa jäi käyttämättä 3,8 milj. euroa ja aluepalveluissa 2,4 milj. euroa. Investoinnit jatkuvat edelleen mittavana. Talousarvio- ja suunnitelmakau-

den 2026–2028 peruskaupungin investointimenot ovat vajaa 108 milj. euroa. Merkittävämpänä investointikohteenä vuonna 2026 on Nanunkallion koulu ja päiväkotit 19 milj. euroa. Vuodelle 2026 on arvioitu sote-kiinteistöjen yhtiöittämistuloa 19,1 milj. euroa. Toimintakertomuksesta ilmenee, että osana talousarviovalmistelua on toista kertaa peräkkäin laadittu kymmenen vuoden investointisuunnitelma, jota voidaan käyttää tulevaisuuden suunnittelun apuvälineenä. Korkea investointitaso haastaa kaupungin talouden kantokykyä.

Tekniselle valiokunnalle oli asetettu kaikkiaan 14 tavoitetta, joista kahdeksan toteutui ja kuusi tavoitetta on toteutuksen alla. Vanhan Rauman kaava ja Vanha-Lahden yleiskaava valmistuivat. Vanhan Rauman kaavasta on valitettu. Karin kampus valmistui alkuvuodesta ja Uotilanrinteen monitoimikeskus vuoden 2025 lopussa. Uotilanrinteen hankkeen kustannusarvio oli 24,3 miljoonaa euroa. Projektin pysyi budjetissa ja aikataulussa. Karin kampuksen rakennusvaiheessa oli haasteita ja hanke viivästyi uimahallin osalta. Karin Kampuksen tavanomaisten takuuajan vikojen ja puutteiden korjaukset ovat käynnissä.

Kuva 5. Uotilanrinteen monitoimikeskus 2025.



Toteutusvaiheessa tavoitteista ovat muun muassa VT 8 nelikaistaistus -hanke, Winnovan ja SAMK:n tilaselvitystyö peruskorjaus, -muutos- ja uudisrakennustarpeita sekä vuodelle 2025 suunnitellut saaristoinvestoinnit (Kylmäpihlajan majakka).

Kaupungin omistamien sosiaali-, terveys ja pelastuspalveluiden toimitilojen yhtiöittäminen käynnistettiin Kiinteistö Oy Rauman Palvelutaloille. Tilankäytön tehostamisen toimenpiteitä ja selvitystyötä jatkettiin, mm. vanhoja kiinteistöjä on purettu ja puretaan sekä selvitetään eri kohteiden tilatarpeita. Vuonna 2025 valmistuneen kiinteistöveroselvityksen lopputulemana verotettava pinta-ala kasvoi merkittävästi.

Kaupungin omistaman kiinteistökannan huoneistoala on noin 257.000 m² eli noin 6,6 m²/kaupunkilainen (2024:6,3). Uotilanrinteen monitoimikeskus ei sisälly huoneistoalaan. Kiinteistökanta on luokiteltu viiteen (A-E) luokkaan, joista A ja B-luokat ovat aktiivisessa käytössä olevia tiloja (noin 169.000 m²). Myytäviä ja purettavia (D-E) on yhteensä noin 56.000 m². C-luokan muita rakennuksia on kaikkiaan 32.000 m².

Rakentaminen on edelleen vähäistä, mikä heijastuu rakennusvalvonnan tuottoihin. Tonttimaata rakentamiseen on tarjolla hyvin ja raakamaata on hankittu tulevaisuuden tarpeita varten. Kaavoituspuolella oli vilkasta, mm. suuria yrityshankkeita, Äijänsuo sekä kaavoitusyhteistyö Euran kanssa.

Taulukko 4. Rakennusvalvonnan tunnuslukuja 2020–2025.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP 2025
Rakentamisluvat, ilmoitusmenettely (kpl)	613	542	599	552	560	417	243
Rakennusvalvonnan tarkastuskäynnit (kpl)	694	780	657	670	680	630	530
Rakennusvalvonnan maksutuotot (1000 euroa)	597	447	294	281	480	297	317

Rakennusvalvonnan lupien määrä väheni merkittävästi vuodesta 2024 rakentamisen heikon suhdanteen takia. Rakennuslupia myönnettiin alle puolet verrattuna vuonna 2023 myönnettyjen lupien määrään. Rakentamislupia ja rakentamislupia hyväksyttiin 243 kappaletta (2024:417) ja poikkeamislupia käsiteltiin 36 kappaletta (2023:18). Rakennusvalvonnan maksuja kertyi kuitenkin 20.000 euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Uuden linja-autoaseman sijoittumista Tallikedonkadulle selvitetään. Väliaikaiselle linja-autoasemalle on haettu lupaa pidemmäksi aikaa. Jatkoajan myöntäminen voi hidastaa uuden linja-autoasemahankkeen etenemistä. Asiaa ei ole hoidettu asukkaiden toivomalla tavalla. Kauppakeskustontin tulevaisuus tarkentuu osana Rauman keskustavisio 2050:n suunnittelua.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Kaupungin mittavan investointiohjelman toteuttaminen jatkuu, mikä heikentää talouden kantokykyä ja varautumista muuttuvaan toimintaympäristöön ja suhdanteiden nopeisiin vaihteluihin. Toiminnassa tulee panostaa kiinteistöjen käyttöasteen nostamiseen ja tyhjäkäytön minimointiin.

Investointisuunnitelma toteutui 6,3 milj. euroa muutostalousarviota pienempänä. Merkittävin poikkeama 3,8 milj. euroa toteutui tilapalveluiden investoinneissa. Aluepalveluissa määrärahaa jäi käyttämättä 2,4 milj. euroa.

Rauman kaupunki hankki omistukseensa nk. kauppakeskustontin vuonna 2025. Tarkastuslautakunta kysyy, mitä konkreettista ollaan tekemässä vakinaisen linja-autoasemahankkeen edistämiseksi ja väliaikaisen linja-autoaseman palveluiden parantamiseksi?

3.3.5 Taseyksiköt ja liikelaitokset

Pienvenesatamat -taseyksikön liikevaihdon toteuma oli 335.000 euroa (93,3 %). Tilikauden alijäämä oli -5.000 euroa, kun talousarviossa tilikausi oli arvioitu -14.000 euroa alijäämäiseksi. Tilikausi toteutui hieman suunniteltua paremmin. Taseyksikölle asetettu liikevaihtotavoite toteutui lähes suunnitellusti, liikeylijäämää kertyi talousarviossa ennakoitua enemmän ja kulut toteutuivat suunnitellusti. Merkittävin ero talousarvioon nähden oli poistoissa, jotka toteutuivat 30.000 euroa arvioitua pienempänä.

Rauman seudun jätehuoltolaitoksen taloudellinen tulos (liikeylijäämä) oli 363.000 euroa, joka on kaupunginvaltuuston asettamaa tavoitetasoa parempi. Käyttökulut alittivat budjetoidun määrärahan sekä vuoden 2024 toteutuman. Liikevaihto 4,5 milj. euroa kasvoi noin 2,2 % edellisestä vuodesta. **Käyttökateprosentti (14,8 %) kasvoi vuodesta 2024.**

Massapolttoon menevän yhdyskuntajätteen määrä laski noin 1 %. Penkalle sijoitetun jätteen määrä väheni 17,8 % edellisestä vuodesta, ja sen osuus oli noin 4 % jätteen kokonaismäärästä. Jätteen hyötykäyttöä parannettiin edelleen. Talousarvioon varatuista 201.000 euron investointimäärärahasta toteutui 92.290 euroa. Merkittävin investointihanke oli Hevossuon jäteaseman toimistorakennuksen laajennus.

Kertomusvuodelle 2025 asetettu sitova tavoite oli korvaus peruspääomasta. Liikelaitos tuloutti Rauman kaupungille vuonna 2025 korvausta peruspääomasta 70.000 euroa.

Rauman Veden liikevaihto vuonna 2025 oli 10,9 milj. euroa (toteuma 93 %). Liikevaihtotavoitteesta jäätini noin 0,8 milj. euroa. Vuoteen 2024 verrattuna liikevaihto pieneni noin 3,2 %. Käyttökulut toteutuivat suunniteltua pienempänä. Tilikauden liikeylijäämää kertyi 1,7 milj. euroa, mikä oli noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Käyttökateprosentti toteutui 52,3 %. Talousarviota parempaan liikeylijäämään mahdollistivat palvelujen ostojen sekä poistojen toteutuminen ennakoitua pienempänä.

Toimitetun veden määrä väheni 5 % ja laskutetun veden määrä 3,5 % vuodesta 2024. Vuotoveden määrä 18,4 % väheni vuodesta 2024 noin 1,2 %-yksikköä, mutta tavoite <15 % ei toteutunut. **Vuotoveden määrä on**

noin 569.000 m³, mistä aiheutuu noin miljoonan euron kustannukset (valmistus ja jakelu). Vuotoveden määrä on ollut poikkeuksellisen suuri vuosina 2023 ja 2024. Investointeja toteutettiin 94,7 % suunnitellusta investointiohjelmasta. Verkostojen peruskunnostusta toteutettiin eri puolilla Raumaa. Lisäksi parannettiin vesilaitoksen toimintavarmuutta laajennusinvestoinnilla, joka jatkuu vuodelle 2026. Rauman vesi tuloutti Rauman kaupungille vuonna 2025 korvausta pääomasta 340.000 euroa.

3.4 Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt

Rauman kaupungin konserniohjauksesta säädetään kaupungin hallintosäännön luvussa kolme (3) Konserniohjaus ja sopimusten hallinta. Kaupungin omistajaohjauksen toimintatavoista linjataan kaupungin konserniohjeessa, joka päivitettiin 1.8.2021. Tarkastuslautakunta arvioi talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumista tytäryhteisöjen osalta.

Rauman Energia -konsernin liikevaihto oli 34,4 milj. euroa ja liikevaihto laski 5,5 % edelliseen vuoteen nähden. Liikevaihto toteutui budjetoitua pienempänä. Liikevaihdosta 51 % muodostui kaukolämmöstä, 18 % sähkön tuotannosta ja loput 31 % sähkön siirrosta ja muista tuloista.

Rauman Energia -konsernin tilikauden tulos 3,4 milj. euroa oli edellisvuotta parempi. **Vuonna 2025 toteutunut lämmöntarveluku (3.388) oli -7,9 % pienempi kuin edellisenä vuonna ja 18 % pienempi kuin budjetoitu lämmöntarveluku 4.138.** Sähkön tuotanto laski edellisestä vuodesta -13,2 % matalamman lämmöntarpeen ja matalan sähköhinnan takia. Rauman Energia teki Metsä Fibren kanssa sopimuksen Rauman sellutehtaan ylijäämälämmönhankinnasta, joka vastaa 10–20 % Rauman Energian kokonaislämmöntarpeesta. Hukkalämmön hyödyntämiseksi Rauman Energia rakentaa kaukolämmön runkoputken ja lämmönsiirraseman tehdasalueelle. Hanke valmistuu vuoden 2026 aikana.

Käyttöomaisuusinvestoinneissa sähköverkkoa rakennettiin 2,0 milj. eurolla, kaukolämpöverkkoa sekä lämpölaitoksia 1,9 milj. eurolla ja valokuituverkkoa 0,6 milj. eurolla. Sähkömarkkinalaki asettaa vaatimuksia sähkönjakeluun. Rauman Energian osalta Vuoden 2025 lopussa säävarman sähköverkon piirissä on koko mantereen alue ja asiakkaita 97,7 %. **Sähköverkon maakaapelointiaste on 94,4 %.**



Kuva 6. Rauman satama.

Aurinkosähkön määrä jatkoi kasvuaan. Vuonna 2025 valmistui EPV Energia Oy:n Lapuan Heininevan aurinkovoimapuisto, josta Rauman Energian teho-osuus on 2,5 MW. Vuonna 2025 kytkettiin 50 aurinkovoimalaa sähköverkkoon. Rauman Sähköverkkoon kytketty aurinkosähkön määrä on yhteensä 7,5 MW.

Kaupungin Rauman Energia Oy:lle asettamat tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta sähkönsiirron toimintavarmuutta (tavoite 15 min/asiakas, toteutui 20 min/asiakas).

Omistajatuloutus eli Rauman kaupungille maksettavat lainojen korot toteutuivat tavoitteen mukaisesti (3,8 milj. euroa). Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvien polttoainneiden osuus oli 82 %, kun tavoite oli 80 %.

Rauman Satama -konsernin liikevaihto oli 12,2 milj. euroa (11,4 milj. euroa vuonna 2024) ja liikevoitto 2,4 milj. euroa (2024: 1,5 milj. euroa). Tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen konsernin voitto oli 0,7 milj. euroa (2024: 0 euroa). Käyttökate oli 6,5 milj. euroa ja käyttökateprosentti 53,3 % (2024: 51,7 %). Omavaraisuusaste 56 % kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Raakapuun tuonti kasvoi tonnimääräisesti eniten. Ulkomaan vienti- ja tuontimäärät toteutuivat edellisen vuoden tasossa. Kokonaisliikenteen määrä oli 4,7 milj. tonnia, missä kasvua 2,2 % edellisestä vuodesta. Laivakäyntejä (894) kertyi 66 enemmän kuin vuonna 2024. Konttiliikenteen kasvu oli 8 % ja kuljetetun tavarán määrä 11 %.

Yhtiön riskikartoitus päivitettiin vuonna 2021 ja toiminnan jatkuvuuden suunnitelma vuonna 2023. Vakuutus-turva päivitettiin vuoden 2025 aikana. Erilaisiin uhkiin on varauduttu.

Omistajatuloutus toteutui tavoitteen mukaisesti. Tulotukset Rauman kaupungille olivat yhteensä 5,9 milj. euroa, josta lainojen korot 1,76 milj. euroa, maanvuokra 1,2 milj. euroa, kiinteistövero 0,1 milj. euroa ja Rauman kaupungin suorat vuokrasopimukset satama-alueella 2,8 milj. euroa. Vuodelle 2025 lainan korkoa tarkistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 2.12.2024 § 440 tasolle 4,25 % pääomalainojen osalta.

Satama-alueelle sijoittui vuoden 2025 aikana uusia nestebulk-toimijoita, joiden toiminta käynnistyy vuoden 2026 alkupuoliskolla. Uudet toimijat monipuolistavat entisestään sataman olemassa olevaa alus- ja tavaraliikennettä. Rauman Satamassa, kantasatamassa ja Järviluodon laajennusalueella, on käynnissä Norsk e-Fuelin sekä Luoto Energia Oy:n sijoittumishankkeet.

Rauman Meriteollisuuskiinteistöt Oy:n (RMTK Oy) liikevaihto vuonna 2025 oli 8,9 milj. euroa ja tilikauden tulos 123.600 euroa, mikä oli 1,4 % liikevaihdosta. Tulostavoite oli 150.000 euroa.

Yhtiölle asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuivat pääosin. Alueella toimivien yritysten määrä oli

vuoden aikana noin 25 (tavoite 30). Vuokrattavia tiloja on kaikkiaan 55.940 m². Alueella olevien vuokralaisten palveluksessa olevien työntekijöiden määrä/työpaikat oli tilinpäätöshetkellä noin 1200, kun tavoitteena oli 1000. Työpaikkojen määrä väheni edellisestä vuodesta 500 työpaikalla. Yhtiölle asetetut liikevaihto-, investointi- ja tuloutustavoitteet toteutuivat.

Merkittävimmät vuoden 2025 investointikohteet olivat portaalinosturin (N11) kunnostus 1,9 milj. euroa sekä väestönsuojien rakentamisen aloitus 1,3 milj. euroa sekä toimistorakennuksen (R16) peruskunnostuksen aloitus 0,9 milj. euroa.

Rauman Asunnot Oy:n rahoitusasema on vakaa. Tilikauden tulos oli 531,91 euroa. Tilinpäätöksen hoitovastavaikeus oli 4.436 euroa. Taseessa on kumulatiivista ylijäämää 1,4 milj. euroa. Yhtiön lainamäärä vuoden 2025 lopussa oli 23,7 milj. euroa. Tilinpäätöksen mukaan yhtiöllä on 899 asuntohuoneistoa sekä kaksi liikehuoneistoa. Yhtiölle Rauman kaupungin talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuivat käyttäestettä lukuun ottamatta. Käyttöaste (89 %) laski vuonna 2025 (2024: 93,7 %). Käyttöastetavoitteena oli 93 %. Ylläpito- ja pääomakulut katettiin tavoitteen mukaisesti vuokratuloilla, eikä investointien rahoittamiseen tarvittu kaupungin pääomarahoitusta.

Yhtiö myi Paattipolku 2 kohteen sekä paritaloja. Kiinteistöjen myyntituotoilla maksettiin neljä lainaa loppuun

(noin 1,5 milj. euroa). Yhtiö hankki Rauman seurakunnalta Rauman Metsolinnan osakkeet ja yhtiö sulautettiin Rauman Asunnot Oy:ön 31.12.2025. Lisäksi hankittiin kaksi pysäköintialuetta (Tuomolantie 6 ja Meriraumantie 10).

Rauman Oppilaitoskiinteistöt Oy:n vuosi oli tappiollinen -43.567 euroa, mutta taloutta on saatu oikaistua merkittävästi vuodesta 2024, jolloin tappio oli -0,9 milj. euroa. Hoitokate toteutui noin 162.000 euroa vuotta 2024 parempana. Toimintakertomuksessa todetaan, että ylläpitovuokratasoa korotettiin merkittävästi ja vuokria tullaan korottamaan myös lähivuosina. Pääomakustannusten nousun vuoksi pääomavuokrat on muutettu tasauserusteiseksi. Poistot toteutuivat lähes 0,6 milj. euroa edellistä vuotta pienempänä. Kiinteistöjen hoitokustannukset olivat vuoden 2024 tasossa ja maksuvalmius on pysynyt kohtalaisena.

Kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet (turvalliset ja terveelliset tilat, talouden tulos ja maksuvalmius hyvällä tasolla sekä kiinteistön hoitokustannusten kehitys) voidaan todeta toteutuneen osittain.

Yhtiön päävuokralaisten Winnovan ja Samkin yhteistyössä laadittu tilatarveselvitys valmistui vuonna 2025. Työ jatkuu hankesuunnittelulla sekä optimaalisen tilaratkaisujen määrittämisellä ja ratkaistavana on peruskorjaamattomien tilojen jatko.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Konserniyhtiöille vuodelle 2025 asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin. Konserniyhtiöillä on merkittäviä investointi- ja saneeraustarpeita infrassa ja kiinteistökannassa.

Rauman Veden vuotovesiprosentti on edelleen huomattavasti tavoitetta korkeampi. Rauman Vesi kunnosti verkostojaan 3,0 milj. eurolla. Vuotovedestä aiheutuu noin miljoonan euron vuotuiset kustannukset. Tarkastuslautakunta suosittelee vuotokohtien kartoittamista kustannussäästöjen aikaansaamiseksi.

Rauman Asunnot Oy:n asuntojen käyttöaste (89 %) jäi tavoitteesta (93 %).

Rauman Oppilaitoskiinteistöt Oy:n talous kehittyi myönteisesti. Pääomavuokraperustetta muutettiin ja ylläpitovuokria korotettiin. Yhtiö hakee päävuokralaisten kanssa ratkaisua optimaaliselle tilojen käytölle sekä peruskorjaamattomien tilojen jatkokäytölle.

Rauman Energia Oy:n sähköverkkoon kytketyn aurinkosähkön määrä on yhteensä 7,5 MW. Sähköhinnan markkinavaihteluihin suojaudutaan johdannaisilla.

Rauman Satamassa, kantasatamassa ja Järviluodon laajennusalueella on käynnissä useampia uusien toimijoiden sijoittumishankkeita. Sataman kilpailukykyä tukevat myös käynnissä olevat investoinnit.

4. KAUPUNGIN KOKONAISTALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

4.1 Rauman kaupungin talouden toteutuminen

Kuviossa 6 (s. 28–29) havainnollistetaan Rauman kaupungin (peruskaupunki ja liikelaitokset) vuoden 2024 tulot ja menot (ml. sisäiset tulot ja menot).

4.1.1 Talousarvion ja investointisuunnitelman toteutuminen

Käyttötalouden ja tuloslaskelman toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat kunkin valiokunnan toimintakate ja toimintamenot. Toimintamenojen ylityksiä ei vuoden 2025 aikana toteutunut. **Konsernihallinnon toimintakate ylitti muutetun talousarvion 4,5 milj. eurolla (126 %), kun tulot ylittyivät ja menot alituit.** Olennaiset määrärahoapikkeamat tulisi käsitellä hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Suurin toimintakatteen euromääräinen alitus 1,5 milj. euroa toteutui elinvoimatoimialalla ja sivistysvaliokunnassa. Palvelualueilla konsernijohdon toimintakate ylitti talousarvion 1,4 milj. eurolla. Palvelualueilla merkittävin euromääräinen talousarvion alitus (1,1 milj. euroa) toimintakatteen osalta toteutui Monialaiset ja TYM-palveluissa. Määrärahavarausta MTA 2,7 milj. euroa ei käytetty lainkaan.

Peruskaupungin ja liikelaitosten käyttötalouden toimintamenot (ml. sisäiset erät) olivat tuloslaskelmassa yhteensä 206,8 milj. euroa. Toimintamenot toteutuivat 8,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Toimintakatteeksi muodostui -98,7 milj. euroa, joka oli 9,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi (toteuma 91 %). Ulkoiset toimintakulut (145,5 milj. euroa) kasvoivat noin 10 milj. eurolla edellisestä vuodesta. Kasvusta 5,1 milj. euroa selittää työllisyysalueen perustaminen.

Verotulojen kertymä oli 98,9 milj. euroa, mikä on 4,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa (toteuma 96 %). Verotuloja kertyi 0,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Yhteisöveroa kertyi 2,7 milj. euroa talousarviota ja 2,6 milj. euroa vuoden 2024 tilitystä vähemmän. Valtionosuudet toteutuivat talousarviota paremmin (112 %). Valtionosuuksia tilitettiin yhteensä 14,5 milj. euroa, mikä on 3,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuosikat-

teeksi kertyi 18,9 milj. euroa, mikä toteutui muutettua talousarviota 8,6 milj. euroa paremmin. Vuosikate ei riittänyt poistojen kattamiseen.

Poistot tulevat kasvamaan yli 20 milj. euroon taloussuunnitelmakaudella 2026–2028. Vuonna 2025 suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 19 milj. euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja suunnitelmakaudella.

Tilikauden tulos oli 0,4 milj. euroa ja poistoeron ja varausten muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1,7 milj. euroa. Tulos oli 9,4 milj. euroa suurempi kuin muutetussa talousarviossa (-9,1 milj. euroa) ja 7,9 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa (-8,2 milj. euroa).

Rahoituslaskelman toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia eriä rahoitusosassa ovat lainakannan muutokset (pitkäaikaisten talousarviolainojen lisäys). Lisäksi rahoitusosassa esitetty antolainauksen muutokset (ulkopuolisille) ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia.

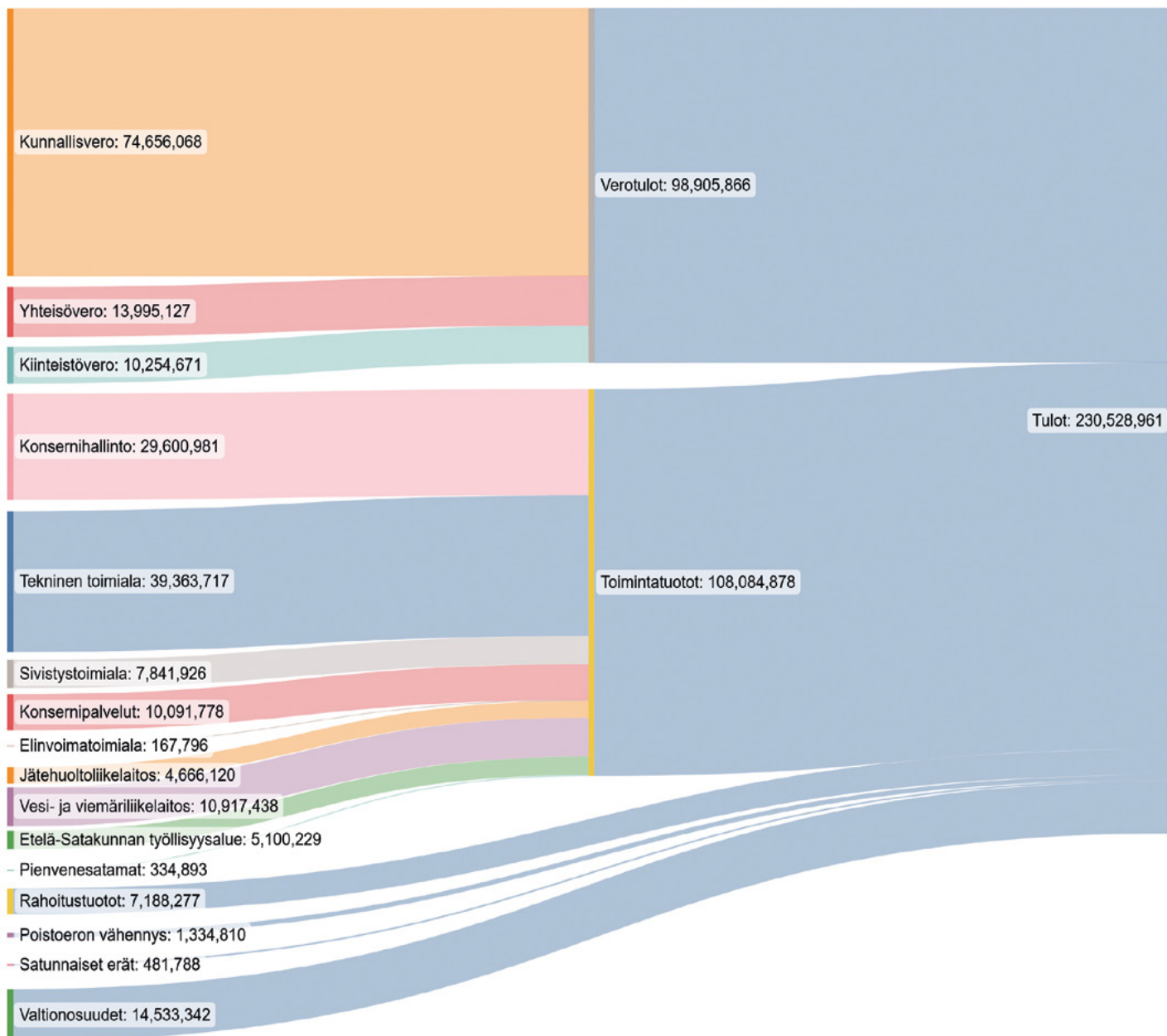
Tilikaudella pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 8,6 milj. euroa ja pitkäaikaista lainaa nostettiin 50 milj. euroa. Antolainauksen vähennys oli 30.000 euroa.

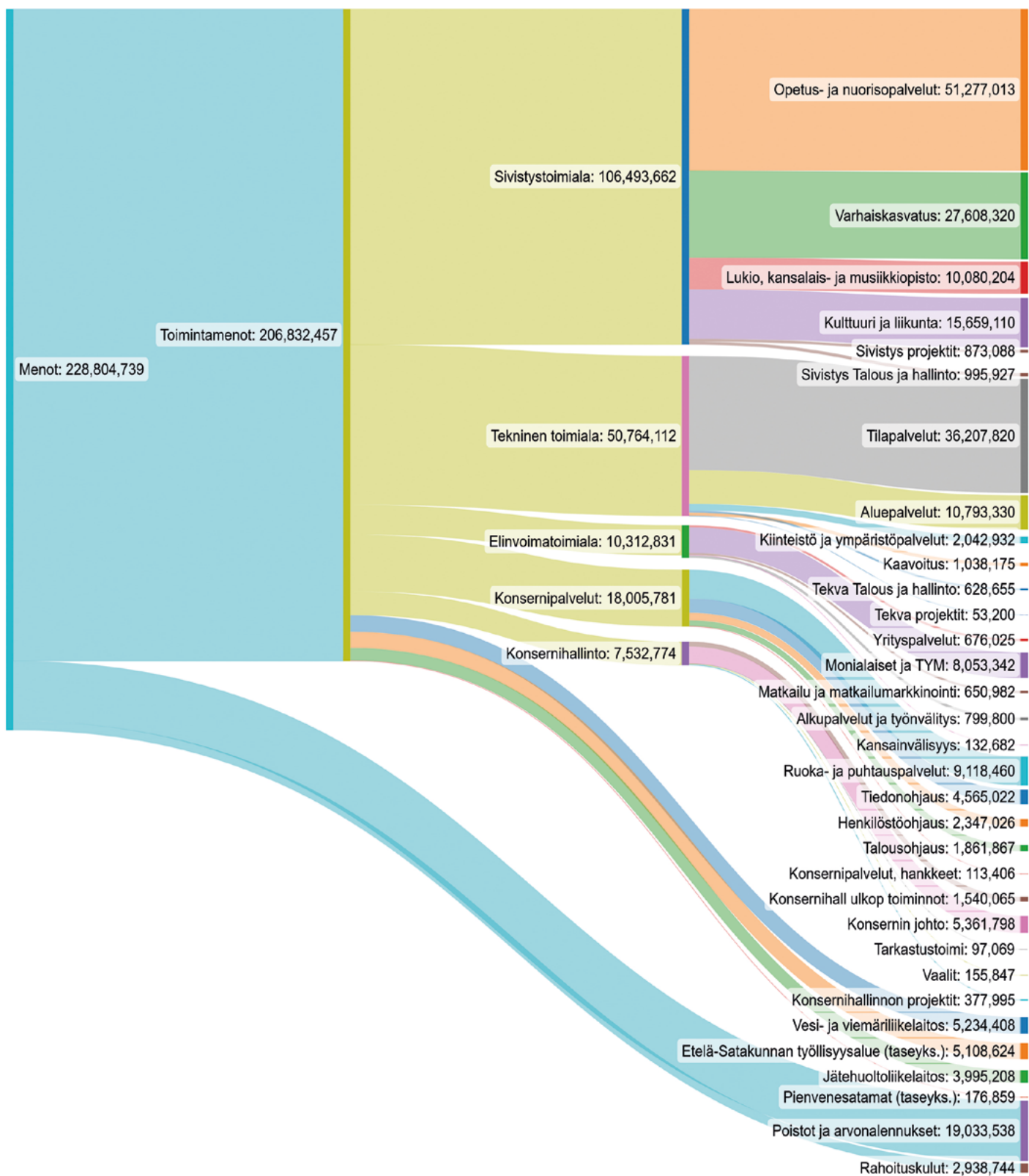
Rahoituslaskelman mukaan toiminnan ja investointien rahavirta oli -30,4 milj. euroa, kun vastaava luku vuonna 2024 oli -18,7 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui talousarviota 16,4 milj. euroa parempana.

Investointisuunnitelma

Investointimenot ja investointitulot ovat erikseen sitovia. Toimialojen kokonaisinvestointimenoja ei saa ylittää ja kokonaisinvestointituloja ei saa alittaa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. Peruskaupungin (kaupunki ja liikelaitokset) nettoinvestoinnit olivat yhteensä 53 milj. euroa (2024:40,8 milj. euroa), kun talousarviossa nettoinvestoinnit olivat 57,1 milj. euroa. Investointimäärärahoja lisättiin vuoden aikana 8,6 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon nähden investoinnit toteutuivat 4,45 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Kuvio 6. Rauman kaupungin (peruskaupunki ja liikelaitokset) vuoden 2025 tulot ja menot (ml. sisäiset tulot ja menot).





Kaupunginvaltuuston talousarviossa myöntämät investointimäärärahat ovat kokonaisuudessaan toimialoja sitovia ja talousarviossa talousarviovuodelle mainitut työkohteet tulee toteuttaa, ellei kaupunginvaltuusto toisin päättää. Investointimäärärahojen ylitys toteutui kaupunginhallituksen toimialalla 2,8 milj. eurolla. Ylitystä selittää eri arvopaperien hankintojen ylitys 2,9 milj. euroa. Talousarviossa oli varattu määrärahaa 0,5 milj. euroa, kun toteutuma oli 3,35 milj. euroa.

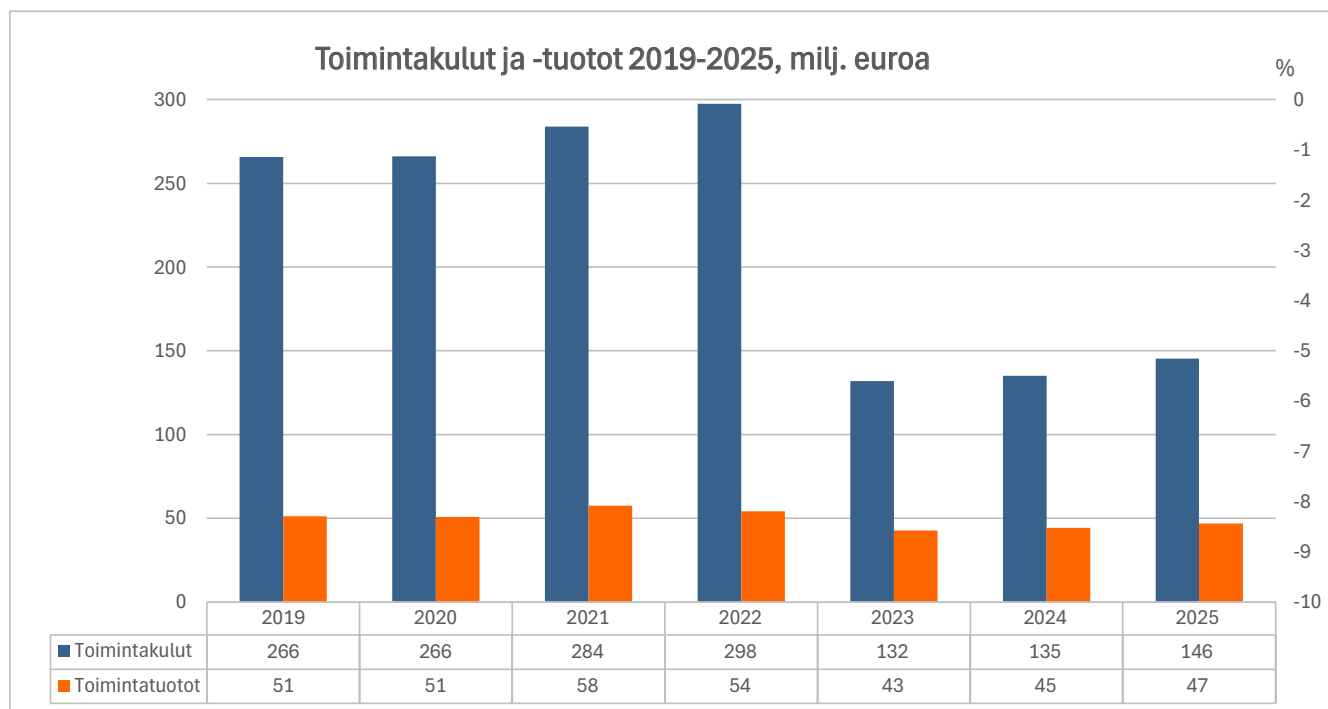
Rauman kaupungin nettoinvestointisuunnitelma vuosille 2026–2028 on yhteensä 108 milj. euroa, mikä joudutaan rahoittamaan pääosin lainarahalla. Lainaa nostetaan suunnitelmakaudella 148 milj. euroa eli huomattavasti investointikustannuksia enemmän. Lainoja lyhennetään 53,5 milj. eurolla, mikä merkitsee sitä, että lähes kaikki lyhennykset hoidetaan ottamalla uutta lainaa.

Investointien ja toiminnan rahavirta on negatiivinen huomioiden suunnitelmakaudella 2026–2028 yhteensä -58 milj. euroa. Kun tähän summaan lisätään vuosien 2024 ja 2025 toiminnan ja investointien rahavirta -49,1 milj. euroa, päädytään toiminnan ja investointien viiden vuoden kertymässä -107,1 milj. euroon. Toiminnan ja investointien rahavirran negatiivinen (alijäämäinen) määrä kertoo sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Mittavat investoinnit joudutaan rahoittamaan lainarahalla.

4.1.2 Tulorahoituksen ja nettomenojen kehitys

Ulkoiset toimintatuotot olivat 46,8 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot kasvoivat 2,2 milj. euroa ja toimintakulut 10,4 milj. euroa. Kuviossa 7 on esitetty toimintatuotot ja -kulut vuosilta 2019–2025.

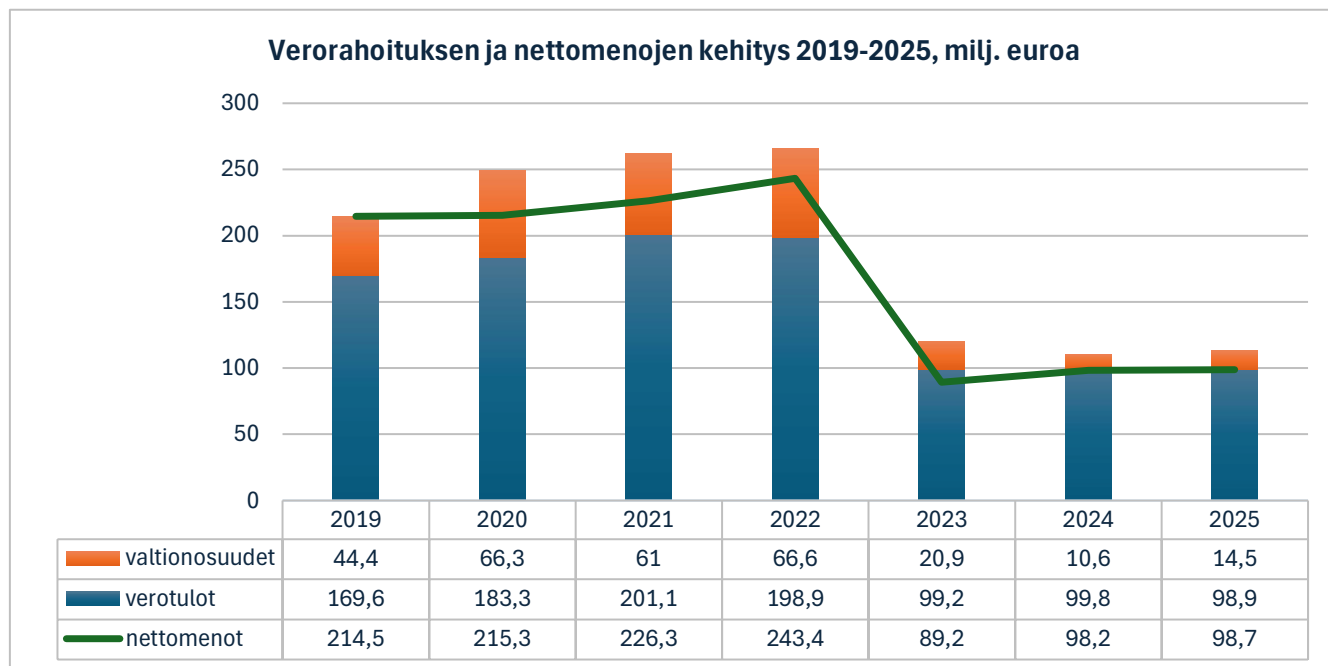
Kuvio 7. Toimintakulut ja -tuotot (milj. euroa) 2019–2025.



Kaupungin verotulojen kertymä oli 98,9 milj. euroa vuonna 2025. Kunnan tulovero (74,7 milj. euroa), kiinteistövero (10,2 milj. euroa) sekä yhteisövero toteutuivat (14 milj. euroa) talousarviota 4,3 milj. euroa heikompana. Val-

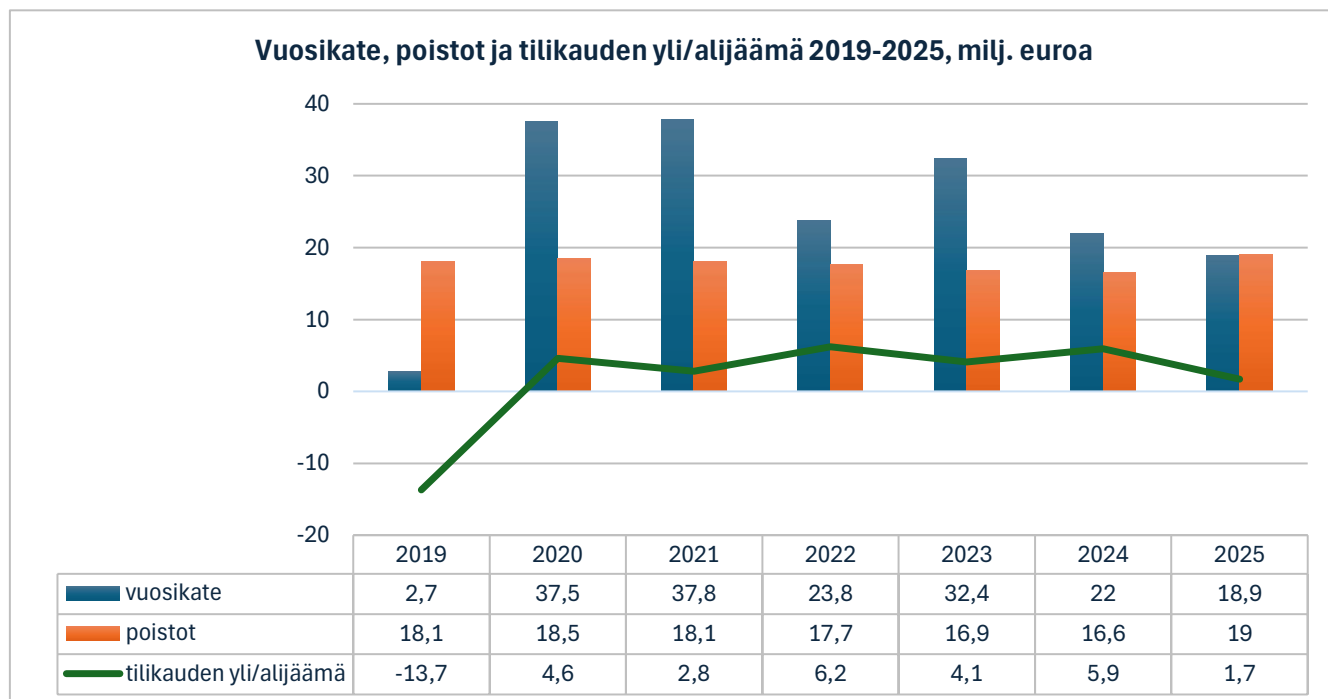
tionosuuksia kaupunki sai 14,5 milj. euroa eli 1,6 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ennustettiin. Verorahoituksen ja nettomenojen kehitystä on tarkasteltu kuviossa 8.

Kuvio 8. Verorahoituksen ja nettomenojen kehitys (milj. euroa) 2019–2025.



Vuonna 2025 kaupungin vuosikate oli 3,1 milj. euroa, mikä on 1,1 milj. euroa heikompi kuin edellisenä vuotena. Vuosikate ei aivan kata poistoja.

Kuvio 9. Vuosikate, poistot ja tilikauden yli/alijäämä (milj. euroa) 2019–2025.



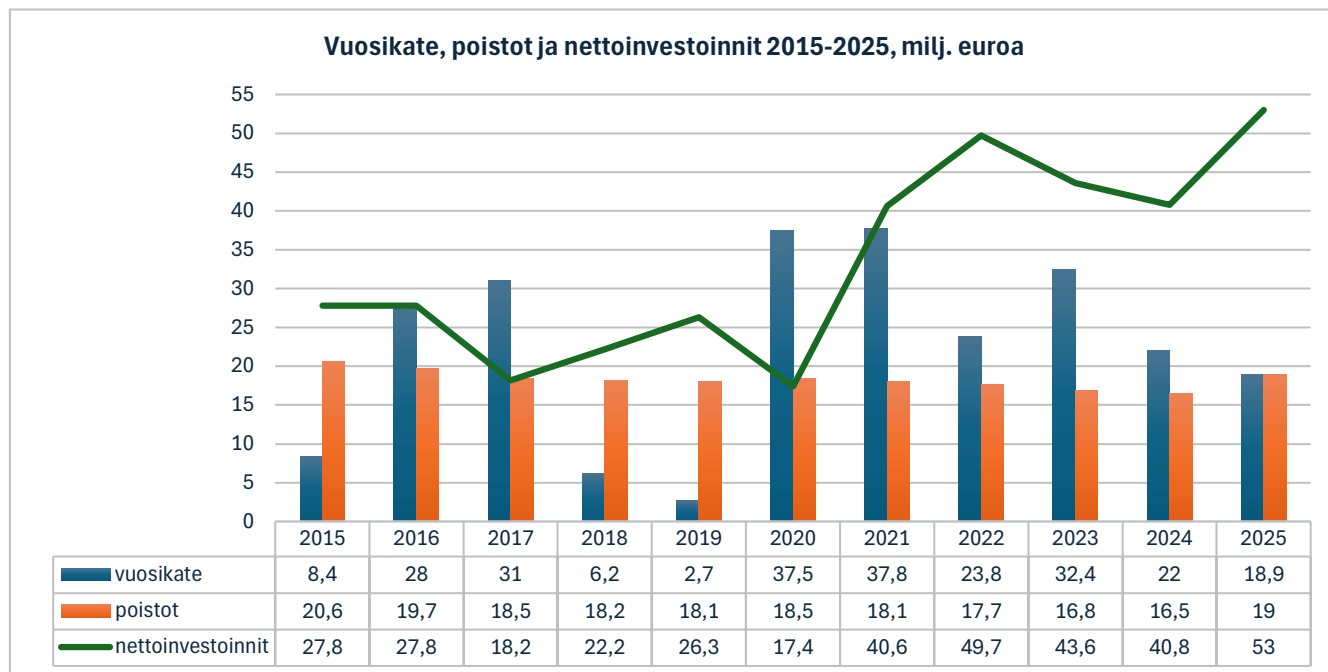
Vuosikatteen tulisi kattaa poistot myös yksittäistä vuotta pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna. Tarkastelujaksolla tulo-rahoitus on ollut vuotta 2019 lukuun ottamatta riittäväällä tasolla kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Poistojen ja vuosikatteen suhde tulo-rahoituksen riittä-

vyyden mittarina on pätevä kuitenkin vain silloin, kun poistot ja arvonalentumiset vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinnit ovat olleet vuosia merkittävästi poistoja suuremmat.

Kaupungin investointitaso oli korkealla tasolla vuosina 2021–2023 (kuvio 10). Talousarvion 2025 mukaan investointitaso pysyy korkealla tasolla ainakin vuosina 2026–2027. Isojen investointien valmistuminen tulee nostamaan kaupungin poistotasoa merkittävästi.

Vuosia sitten kaupungin korjausinvestoinnit pidettiin hyvin maltillisena ja lainan ottoa haluttiin välttää. Vuosien saatossa kertyneen mittavan korjausvelan vähentämiseksi kaupunki on investoinut ja joutuu investoimaan edelleen toimitilojen saamiseksi turvallisiksi ja terveellisiksi käyttäjilleen.

Kuvio 10. Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit (milj. euroa) 2015–2025.



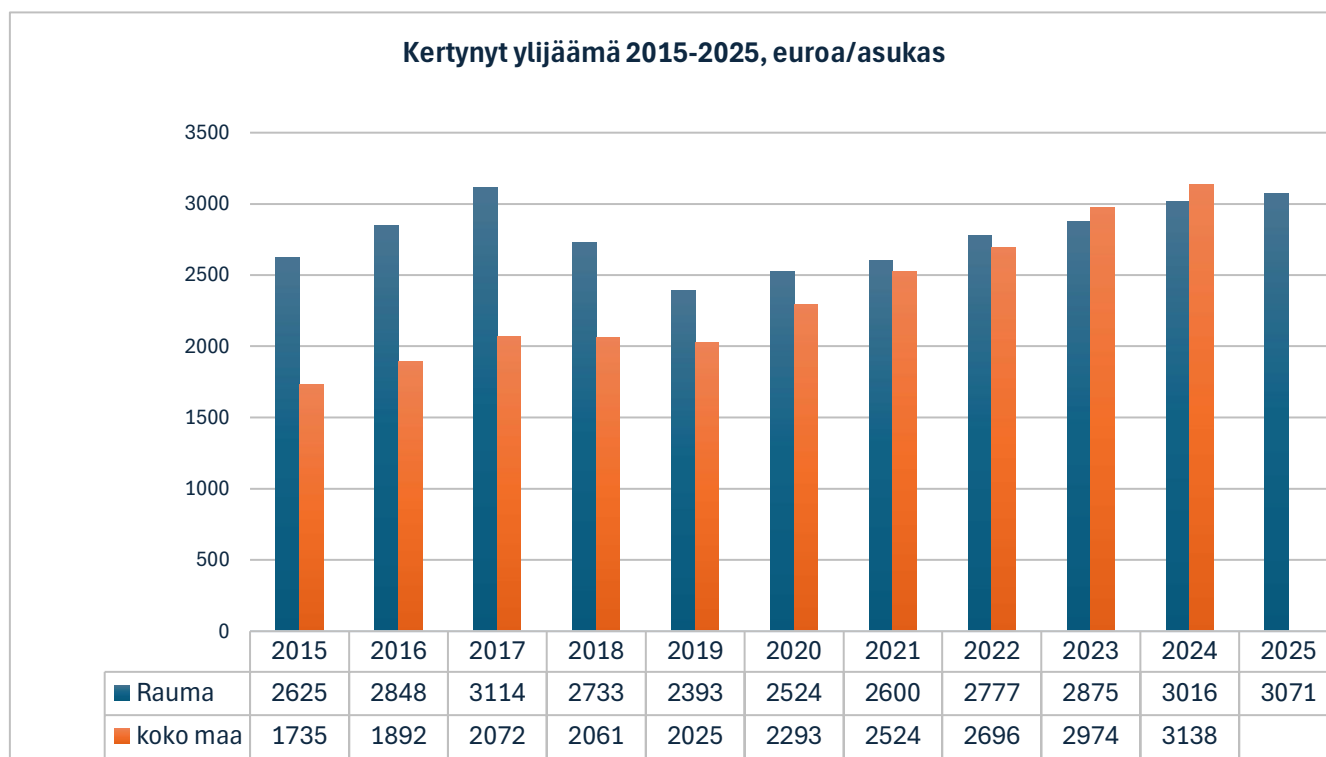
Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen suunnitelmakaudella 2026–2028. Alijäämää kertyy suunnitelmakaudella yli 30 milj. euroa.

4.1.3 Kaupungin taseaseman ja talouden taseapainon tarkastelu

Kaupungin taseen kertyneen ylijäämän määrä oli vuoden 2025 lopussa 119 milj. euroa (3.071 euroa/asukas).

Kaupungin tase heikentyi vuosina 2018 ja 2019 alijäämäisten tulosten vuoksi, mutta vahvistui jälleen vuosina 2020–2025 koko kuntatalouden kehityksen mukaisesti. Rauman kertyneen ylijäämän määrä on ollut maan keskiarvoa parempi. Vuonna 2023 kehityksen suunta muuttui, kun Rauman asukaskohtainen ylijäämä oli -99 euroa heikompi kuin maan keskiarvo. Kuviossa 11 on asukaskohtainen kertynyt ylijäämä.

Kuvio 11. Kertynyt ylijäämä (euroa/asukas) 2015–2025. Koko maan vertailulukua vuodelta 2025 ei ollut saatavilla arviointikertomuksen laadintavaiheessa.



Tarkasteltaessa suunnitelmakauden 2026–2028 alijäämien vaikutusta, voidaan havaita, että suunnitelma- kaudella noin 25,3 % kumulatiivisesta ylijäämästä tulee käytetyksi.

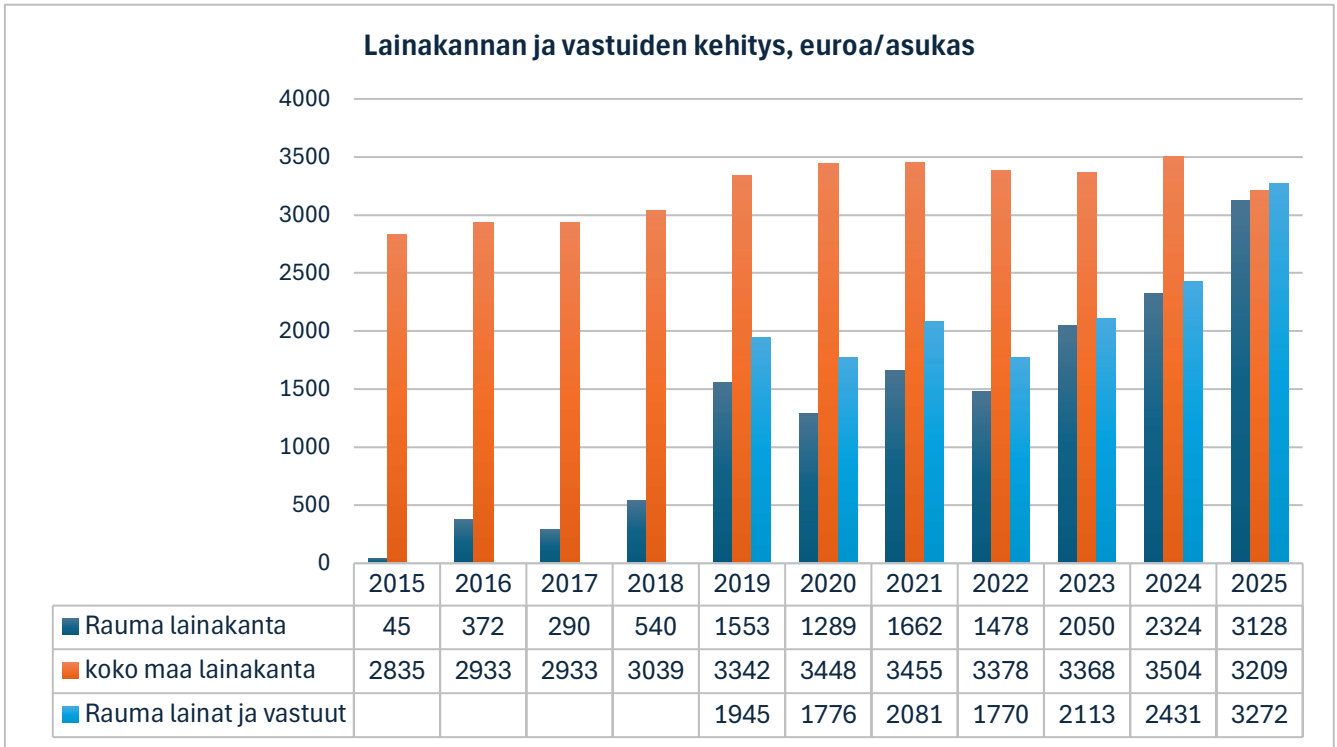
Taulukko 5. Kaupungin yli/alijäämän kehitys 2025–2028.

Arvio peruskunnan yli/alijäämästä talousarviokaudella 2025–2028	1000 euroa
Edellisten tilikausien ylijäämä	117 565
Tilikauden ylijäämä 31.12.2025	1 724
Ylijäämät yhteensä 31.12.2025	119 289
Talousarvio 2026 alijäämäarvio	- 11 452
Taloussuunnitelma 2027 alijäämäarvio	- 9 979
Taloussuunnitelma 2028 alijäämäarvio	- 8 777
Alijäämät 2026–2028 yhteensä	- 30 208
Arvio peruskunnan yli/alijäämästä 31.12.2028	89 081

Kaupungin lainakanta on kasvanut vuodesta 2022 alkaen tasaisesti. Huomattavaa on, että vuokravastuiden määrä asukasta kohden on viime vuosina kasvanut. Rauman kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 122 milj. euroa (2024: 90,6 milj. euroa). Lainojen ja

vuokravastuiden yhteismäärä kasvoi edellisestä vuodesta yli 35 milj. euroa yli 127 milj. euroon (2024: 94,8 milj. euroa). Kaupungin omavaraisuusaste 65,9 % (2024: 70,8 %) heikkeni merkittävästi.

Kuvio 12. Kaupungin lainakannan kehitys (euroa/asukas) 2015–2025.



Vuonna 2025 kaupunki investoi merkittävästi, joka vaikutti lainakannan kasvuun. Ylijäämäisten tilinpäätösten vuoksi kaupunki on tehnyt aikanaan merkittäviä investointivaroja. Vaikka taseeseen on kertynyt yli 100 milj. euroa edellisten tilikausien ylijäämää, täytyy talouden tasapainoon kiinnittää erityistä huomiota tulevien vuosien toimintaympäristön muutosten vuoksi. Samalla on syytä arvioida investointien tasoa suhteessa talouden kestävyyskykyyn.

Seuraavassa on tarkasteltu Rauman taloutta kriisikuntakriteerien valossa. Arviointimenettely voidaan käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa,
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa tai
- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:

Taulukko 6. Rauman talouden tarkastelu arviointikriteerien valossa 2024–2025.

	Rauma 2024	Johtopäätös 2024	Rauma 2025	Johtopäätös 2025
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia	135,90 %	Ei täyty	112,7 %	Ei täyty
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla	4.706 euroa Koko maa vuonna 2023: 8.067 euroa/asukas	Ei täyty	5.449 euroa Koko maa vuonna 2024: 8.558 euroa/asukas	Ei täyty
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	1,7	Ei täyty	1,4	Ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	7,90 % (keskiarvo: 7,46)	Ei täyty	7,90 % (keskiarvo: 7,54)	Ei täyty

Raumalla ei ylittynyt yksikään kriisikuntakriteereiden raja-arvoista vuosina 2024–2025 eikä kaupungin konsernin taseessa ole kattamatonta alijäämää. **Tunnusluvut**

ovat heikentyneet edellisestä vuodesta merkittävästi tuloveroprosenttia lukuun ottamatta. Kuntien aritmeettinen tuloveroprosentin keskiarvo oli 8,77 % vuonna 2025.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Vuosi 2025 toteutui talousarviota parempana. Kaupungin talouden kehitys näyttää myös kriisikuntakriteerien valossa tarkasteltuna heikkenevän. Palveluverkkoratkaisujen uudelleen tarkastelua on syytä harkita, sillä kaupungin velkamäärän kasvattaminen aiheuttaa haasteen velan takaisinmaksulle ja talouden kanto-kyvyille.

Suunnitelmakausi 2026–2028 on noin 30,2 milj. euroa alijäämäinen. Kaupunki on investoinut viime vuosina merkittävästi aikaisempina vuosina kertyneen korjausvelan pienentämiseksi. Velkamäärän kasvun lisäksi synkkinä pilvinä näyttäytyvät toimintaympäristön muutokset kuten valtionosuusuudistus, kuntien tehtävien laajentuminen (TE24-uudistus), sote-kiinteistöihin liittyvät riskit, globaalit konfliktit sekä mahdollinen hankintalain muutos. Ikäluokkien pienenemisen vaikutuksiin on reagoitava viipymättä.

4.2 Kaupunkikonserni

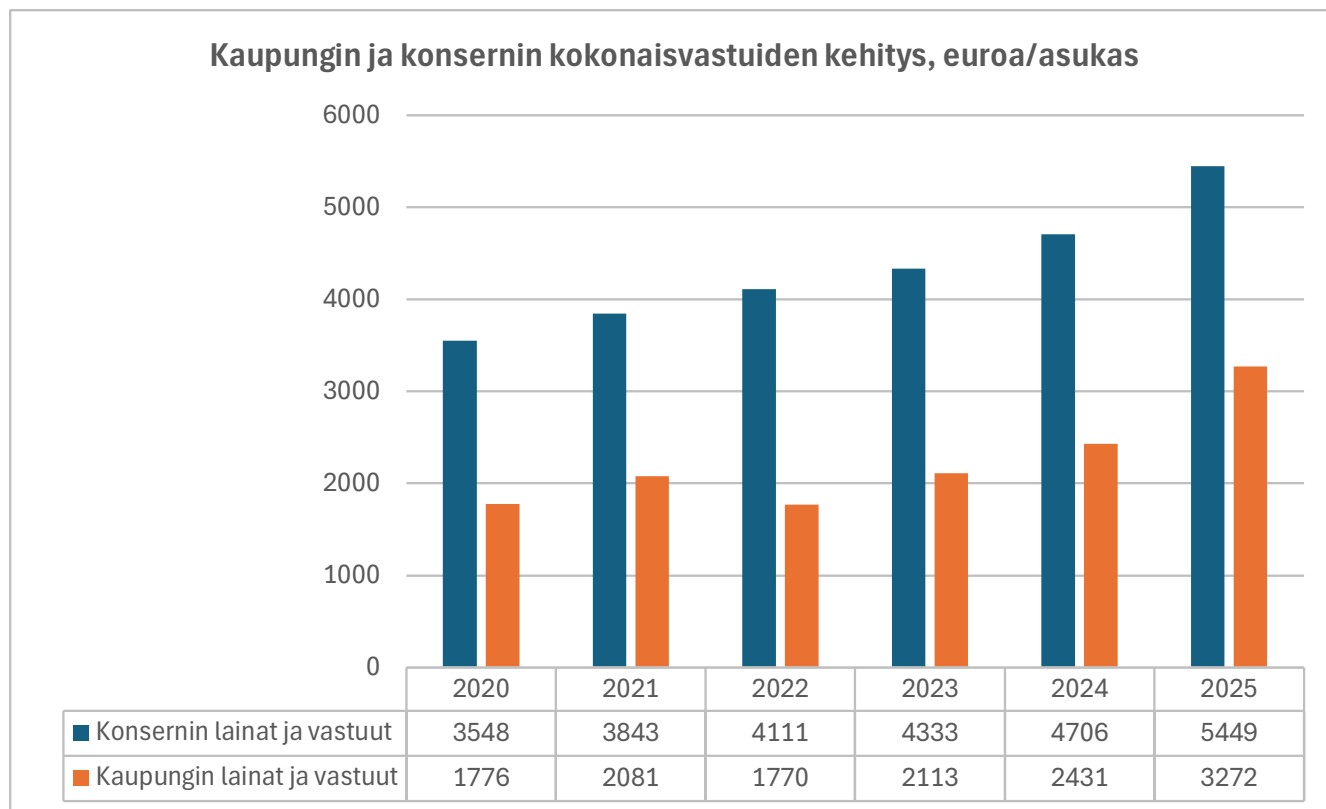
Toimintakertomuksessa todetaan, että kaupunkikonsernin talouden pitemmän aikavälin ennakointi on vaikeutunut vallitsevan taloustilanteen takia. Ukrainan sodasta alkanut energia- ja hintakriisi rauhoittui, mutta sen jälkeen tilikauden päättymisen jälkeen alkanut Iranin sota jatkuessaan nostaa erityisesti öljyn hintaa, mikä nostaa hintoja. Lisäksi Suomen taloudellinen kasvu on ollut hidasta. Maailman markkinoiden tapahtumat hidastavat tai jopa lamaannuttavat jo orastaneen kasvun. Näillä on myös vaikutuksia Rauman alueen talouden kehitykseen.

Konsernin vuosikate kattoi 112,7 % (135,9 % vuonna 2024) poistot eli tulo-rahoitus riitti poistojen kattamiseen. Vuonna 2025 kaupunkikonsernin tuloslaskelman mukainen ylijäämä oli 3,8 milj. euroa, kun vuonna 2024 tilikauden ylijäämä oli 9,9 milj. euroa. Tilikauden tulos heikkeni 6,2 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Tulorahoitusta voidaan pitää riittävänä, kun vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Ylijäämäisen tilikauden seurauksena konsernin kertynyt ylijäämä kasvoi 206,8 miljoonasta eurosta 211,6 milj. euroon. Konsernin kumulatiivinen ylijäämä on 5.455 euroa/asukas.

Konsernin lainakanta oli vuoden lopussa 205,7 milj. euroa (5.296 euroa/asukas). Konsernin lainakanta kasvoi vuoden aikana 27,9 milj. euroa. Konsernin lainojen ja vuokratavustuiden yhteismäärä oli 211,6 milj. euroa (5.449 euroa/asukas). Kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 28,2 milj. euroa. Kuviossa 13 on esitetty kaupungin ja kaupunkikonsernin kokonaisvastuiden kehitys vuosina 2020–2025. Seurantajaksolla konsernin kokonaisvastuiden määrä on tasaisesti kasvanut.

Kuvio 13. Kaupungin ja konsernin kokonaisvastuiden kehitys (euroa/asukas) 2020–2025.



Suhteellinen velkaantuneisuus oli 123,1 % vuonna 2025. Vuoden 2024 tunnusluku oli 114,5 %. Kasvua edellisestä vuodesta kertyi 7,4 %. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin omavaraisuusaste oli 56,8 % (2024: 59,1 %). Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Tilinpäätös vuodelta 2025 toteutui kaupunginvaltuuston asettamaa talousarviotavoitetta parempana.

Talouden tunnusluvut heikkenivät edelliseen vuoteen verrattuna sekä kaupungin että konsernin osalta. Lainojen ja vuokravastuiden määrä kasvoi kaupungilla 34,4 % ja konsernissa 15,3 %. Kaupungin mittavat investoinnit jatkuivat, mikä näkyy lainakannan kasvuna ja lainahoitokatteen heikentymisenä.

Tulevat investoinnit joudutaan rahoittamaan lainarahalla tilanteessa, jossa valtionosuuskertymä on laskeva ja valtiolta valmistelee kuntien rahoitusjärjestelmä- ja kiinteistöverouudistusta. Lisäksi käynnissä olevat kriisit vaikuttavat energiakustannuksiin sekä yleiseen hinta- ja korkotasokehitykseen negatiivisesti.

5. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA OMISTAJAOHJAUS

Rauman kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.5.2022 § 194. Ohje täydentää kaupunginvaltuuston hyväksymiä Rauman kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ja hallintosäännön määräyksiä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.12.2018 § 542 Rauman kaupungin riskienhallintasuunnitelman.

Hallintosäännön (KV 26.6.2025 § 59) 10 luvussa ovat määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Toimintakertomuksen mukaan kaupunginhallituksen selonteko perustuu valiokuntien ja johtokuntien käsittelemiin tilinpäätösraportointilomakkeisiin, joissa tilivelvolliset ovat antaneet arviot sisäisen valvonnan nykytilasta. Toimialakohtaiset numeeriset ja kirjalliset tulokset ja arviot on esitetty yksityiskohtaisesti tilinpäätöksen 2025 liiteosassa. Kaikkien osa-alueiden arvioiden keskiarvo on 3,9 (2024:3,9) asteikolla 1–5. Kaikkiin osa-alueisiin ei ole annettu arviota, mikä on huomioitu keskiarvossa.

Toiminnallisina riskeinä toimintakertomuksessa nostettiin muun muassa strategiset riskit, toiminnalliset riskit, henkilöriskit, taloudelliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit sekä tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät riskit.

Taloudellisina riskeinä on mainittu mm. maksutuottojen ja verorahoituksen väheneminen ja kiinteistötarpeiden rahoituksen kattaminen. Rahoitusriskejä ovat maksuvalmius-, takaus- ja korkoriskit. Kriisikuntakriteereillä on vuosittain merkitystä konsernin talustilanteen arvioinnissa, jossa tarkastellaan neljän tunnusluvun raja-arvoissa pysymistä.

Kaupunki on laatinut tietotilinpäätöksen 2025, jossa on kuvattu keskeiset tietosuojan, tietoturvan tunnusluvut sekä kehittämiskohteet ja tehtyjä kehittämistoimenpiteitä. Keskeisin kehittämiskohde on jatkossa digitiekartan toimenpiteistä ja vastuista päättäminen. Tämä tukee laajemmin tiedonhallinnan jäsentymistä sisältäen myös tietosuojan ja tietoturvan kokonaisuudet.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 3.4.2023. Rauman sisäinen tarkastus toteutetaan pääasiassa ostopalveluna. Sisäisessä tarkastuksessa havaitut huomiot on selvitetty ja huomioiden on reagoitu tekemällä prosesseihin tarvittavat muutokset ja korjaukset.

Omistajaohjausta ja konsernivalvontaa on toteutettu hallintosäännön mukaisesti. Konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.5.2021. Kaupunki asettaa konserniyhteisöille tavoitteet. Siitä, miten tavoitteissa onnistutaan, raportoidaan puolivuositain ja tulokset julkaistaan toimintakertomuksessa.

Hallintosäännön 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen konserni- ja elinvoimajaosto toimii valmistelevana toimielimenä konserniohjauksessa ja valvonnassa kaupunginhallitukselle.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöt antavat selvityksen omasta konserniohjaukseen liittyvästä toiminnastaan tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja puolivuotisraportin yhteydessä. Tilinpäätös- ja puolivuosisraportoinnin tulee sisältää selonteko riskienarvioinnin ja -hallinnan kokonaisuudesta.

Toimintakertomuksen mukaan Rauman kaupunki on siirtänyt 100 % omistamalleen Rauman Palvelukiinteistöt Oy:lle kaupalla ja apporttiomaisuutena omistamansa sosiaali- ja terveysalan (SOTE) kiinteistöt vuoden 2025 vaihteessa SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi. Kiinteistöjen vuokraamiseen ja niihin liittyviin toimintoihin ei odoteta muutoksia tilikauden 2026 aikana.

Toimintakertomuksen liitetietojen mukaan Rauman kaupungilla on käynnissä oikeudenkäynnit Puteus-Yhtiöt Oy:n ja Laitilan kaupungin kanssa. Puteus-Yhtiöt Oy:n riita-asiassa satakunnan käräjäoikeus on 28.2.2025 antanut häättöasiassa tuomion, jolla Puteus-Yhtiöt Oy:n häättökanne on hylätty ja Puteus-Yhtiöt Oy on veloitettu korvaamaan kaupungin häättöasian oikeudenkäyntikulut noin 11.000 euroa. Edellä mainitun tuomion yhteydessä annettiin välituomio, jossa todettiin vuonna 2016 solmitut vuokrasopimukset mitättömiksi ja toisaalta todettiin, että näitä edeltäneet vuokrasopimukset vuosilta 2014 ja 2015 ovat olleet voimassa. Asiasta on pidetty oikeudenkäynti 4.3.2026 ja tuomio saadaan 6.5.2026. Jos tuomiosta valitetaan hovioikeuteen, asian käsittely voi jatkua vielä pitkään. Puteus-Yhtiöt Oy on prosessin aikana hakeutunut yrityssaneeraukseen ja saneerausohjelma on vahvistettu 2024.

Laitilan kaupunki on jättänyt maaliskuussa 2025 Satakunnan käräjäoikeuteen haastehakemuksen, jossa vaaditaan Länsirannikon koulutus Oy:n (Winnova) yhtiökoukous tekemän Laitilan yksikön lakkautuspäätöksen kumoamista. Toissijaisesti Laitilan kaupunki vaatii yhtiön muilta osakkailta (ml. Rauman kaupunki) Laitilan kaupungin omistamien osakkeiden lunastamista tai vahingonkorvausta. Vaatimukset on kiistetty. Jos käräjäoikeus hyväksyisi Laitilan kaupungin toissijaisen vaatimuksen, Rauman kaupungin taloudellinen riski olisi esitettyjen

vaatimusten perusteella noin miljoona euroa. Asian käsittely on kesken ja jatkuu vuoden 2026 aikana.

Vastuita koskevassa tilinpäätöksen liitetiedossa on lisäksi mainittu Helsingin kaupungin esittämä vuosia 2021–2022 koskeva 299.844,10 euron lasku lastensuojelun jälkihuollosta, josta Rauman kaupunki olisi kustannusvastuussa. Rauman kaupungin näkemyksen mukaan laskutettu palvelu ei ole lastensuojelun jälkihuoltoa, eikä näin ollen katso olevansa maksuvelvollinen.

Tarkastuslautakunnan johtopäätös ja suositukset:

Toimintakertomuksessa on annettu kattava selonteko kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Raportointi perustuu valiokuntien ja johtokuntien tekemiin arvioihin.

Toimialat ovat arvioineet sisäisen valvonnan toimivuutta ja arviointien keskiarvoksi muodostui 3,9. Kehitettävää on edelleen osa-alueella ”Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus”. Tarkastuslautakunta suosittaa varojen käytön valvonnan prosessien ja tuloksellisuuden arvioinnin kehittämistä. Kehitettävää on myös osa-alueilla ”Sopimustoiminta” ja ”Riskienhallinnan järjestäminen”.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisäinen valvonnassa ja riskienhallinnassa huomiota tulisi kiinnittää erityisesti prosesseihin, sopimushallintaan ja hankintoihin.

Kaupungilla on käynnissä kaksi käräjäoikeuden käsittelyssä olevaa riita-asiaa. Oikeudenkäynteihin sisältyy taloudellinen riski.

Tarkastuslautakunta suosittaa kohdentamaan riittävän resurssin sisäiseen tarkastukseen.

6. VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JÄLKISEURANTA

Kaupunginvaltuusto käsitteli kokouksessaan 26.5.2025 § 62 vuoden 2024 arviointikertomuksen ja päätti kehottaa kaupunginhallitusta ottamaan huomioon arviointikertomuksessa esille tulleet asiat.

Kaupunginhallitus käsitteli arviointikertomusta 16.6.2025 § 304 ja lähetti arviointikertomuksen lausunnon eri toimielimille. Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 15.9.2025 § 384 talousjohtajan laatiman yhteenvedon saaduista lausunnoista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yhteenvedon 29.9.2025 § 92 ja lähetti yhteenvedon tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Konsernipalveluiden vastineessa todetaan, että hyvinvointialueen kanssa toteutettavan rajapintayhteistyön käynnistämistä on hidastanut hyvinvointialueen aikaa vievä järjestäytyminen, mikä on näkynyt myös palveluiden saatavuudessa ja palvelupoluissa. Vuodelle 2026 asetettiin yhdeksi strategiseksi toimenpiteeksi vahvistaa monimuotoista yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa. Toimialat ovat HYTE-kertoimen parantamiseksi määritelleet toimenpiteitä.

Elinvoimatoimialan antamassa vastineessa kerrotaan kaupungin toimenpiteistä väestökehityksen suunnan kääntämiseksi mm. kansainvälisten osaajien asettautumiseksi ja työllistymiseksi, työvoiman kohtaannon edistämiseksi ja monimuotoisen väestön kotoutumiseksi. Työttömien määrän kasvuun ovat vaikuttaneet työvoiman kysynnän muutokset, rakenteelliset kohtaanto-ongelmat sekä työllisyysvelvoitteeseen tulleet muutokset. Yrittäjien kanssa tehtävällä yhteistyöllä pyritään kasvattamaan välitettäväksi tulevien työpaikkojen osuutta. Työtä tehdään myös elinvoimaa edistämällä.

Henkilöstöä koskevassa vastineessa työhyvinvointikyselyn kehittämisestä todetaan, että työhyvinvointikyselystä pyritään rakentamaan entistä helpommaksi vastattavaksi ja siten, että se sisältää mahdollisuuden antaa avoimia vastauksia erityisesti tilanteissa, joissa työntekijä ei ole tyytyväinen kysytyyn osa-alueeseen. Henkilöstön yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu on henkilöstöpolitiikan kärkeä sekä merkittävä veto- ja pitovoimatekijä.

Teknisen valiokunnan vastineen mukaan joukkoliikenteen opastetauluja ei hankittu korkeiden hankinta- ja ylläpitokustannusten vuoksi. Digitaalisen asiakasinformaation kehittämiseen on panostettu ja yhteistyö aloitet-

tiin Google Transit Partners -palvelun kanssa. Rauman Gyyt -joukkoliikenteen tunnettuutta on pyritty parantamaan hyödyntämällä eri kanavia ja sosiaalista mediaa. Tekninen valiokunnan vastineessa todetaan lisäksi, että uuden linja-autoaseman sijoittumisesta on tilattu vaihtoehtotarkastelu asemakaavoitusta varten. Vastineessa todetaan, että Karin kampuksen toteutuksessa kokonaisurakka ei olisi poistanut tilaajan vastuuta laadittamista suunnitelmista. Karin kampuksen toteutuksessa kokonaisurakkaa toimivampi ratkaisu olisi saattanut olla yhteistoiminnallinen urakkamuoto kuten allianssi tai yhteistoiminnallinen KVR (kokonaisvastuurakentaminen) tai PJU (projektinjohtourakka).

Sivistysvaliokunnan vastineessa todetaan määräaikaisten työsuhteiden lukumäärän olevan sivistystoimialle täysin normaali ja itseasiassa alhaisimmalla tasolla viimeiseen kuuteen vuoteen. Määräaikaista työsuhteita selittää pääosin kansalaisopisto, jossa on toiminnan luonteen takia paljon lyhytaikaisia työsuhteita. Toisena selittävänä tekijänä ovat koulunkäynti- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien määräaikaisten työsuhteet, joiden työssäkäyntiaika on sidottu koulun lukuvuoteen.

Perusopetuksen oppilaiden poissaolojen vähentämiseksi tehdään työtä. Kaupunki on mukana Sitouttava koulutyö -hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa. Poissaoloihin liittyy myös asioita, joita koulut eivät pysty ratkaisemaan. Hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön haasteena on hyvinvointialueen säästötoimien seurauksena resurssien rajallisuus ja lakisääteisen minimin toteuttaminen. Maahanmuuttajataustaisen oppilasmäärän kasvaessa tarvitaan riittävästi tukea kielen oppimiseen ja muuhun kotoutumiseen.

Kaupungin kokonaistalouden osalta vastineessa todetaan, että talouteen vaikuttavat työmarkkinaratkaisut, sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen, kustannustason ja poistojen sekä rahoituskulujen kasvu. Kaupunki on velkaantunut merkittävien rakennusinvestointien takia ja investointien määrä on tärkeä pitää kestävällä tasolla.

7. YHTEENVETO

Rauma 2030 -kaupunkistrategian tavoitteita on edistetty suunnitelmallisesti. Tavoitteita toteutettiin strategian toimeenpano-ohjelmien mukaisesti. Toimintavuonna panostettiin erityisesti edunvalvontaan, osallistamiseen, markkinointiin ja viestintään.

Valtuustoon nähden sitovat taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Vuosi 2025 toteutui tuloksellisesti vuotta 2024 heikommin. Talouden tunnusluvut heikkenivät. Kaupungin asukasmäärä väheni 126 asukkaalla. Talouden heikko suhdanne näkyi myös Raumalla niin rakentamisen vähentymisenä kuin avoimien työpaikkojen vähenemisenä ja työttömien työnhakijoiden määrän kasvuna.

Työvoimapalvelut siirtyi kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Rauma toimii vastuukuntana Etelä-Satakunnan työllisyysalueella. Palvelun järjestämisen muutos henkilöstösiirtoineen oli mittava. Työvoimapalvelutuotanto käynnistyi kohtuullisen hyvin. Toimintakulttuuria on yhteensovitettu ja kehittämistyötä tehdään edelleen. Maksutukset toteutuivat ja lähipalveluista saatiin kiitosta. Työnjohdollisia vastuita ja työkäytänteitä tulee vielä selkiyttää. Rahoitusta kohdennetaan vaikuttaviin palveluihin, joilla parannetaan työllisyyskehitystä niin lyhyellä kuin pitemmällä aikavälillä.

Satakunnan hyvinvointialueen kanssa yhteistyö hyvinvoinnin edistämiseksi on edennyt ja toimintaperiaatteet muodostettiin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimintaan. Alueellinen hyvinvointikertomus valmistui. Hyvinvointialueen tuottamissa palveluissa on kuitenkin kehitettävää ja yhteistyötarpeita palveluiden saavutettavuuden parantamiseksi. Vahvaa erityistä tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan vastuiden selkeyttäminen ei edennyt. Kaikille vahvaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ei ole löytynyt iltapäivätoimintapaikkaa vammais- palveluiden kautta.

Toimintavuoden merkittävin investointikohde oli Nanunkallion koulu ja päiväkotitoiminta. Rakentamisvaihe käynnistyi etuajassa ja kokonaisuus valmistuu vuoden 2027 aika-

na. Hanke toteutetaan KVR-urakkana ja urakkasumma on 33,6 milj. euroa. Uotilanrinteen monitoimikeskus valmistui ja hanke toteutui kustannusarvion 24,3 milj. euron puitteissa ja aikataulussa. Karin kampuksen rakentamisvaiheessa oli haasteita, jonka vuoksi hanke viivästyi ja uimahalli otettiin käyttöön vasta maaliskuussa 2025. Karin kampuksella toteutetaan takuuajan vikojen ja puutteiden korjauksia.

Vuonna 2024 tehtyjen palveluverkkopäätösten toimeenpano käynnistyi. Varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätöksen mukaiset toimenpiteet eivät kaikilta osin edenneet. Haasteita on ilmennyt päiväkotikiinteistöissä. Näin ollen varhaiskasvatuksen palveluverkkokysymys tulee uudelleen käsittelyyn loppuvuodesta 2026.

Kaupungin mittavan investointiohjelman toteuttaminen jatkuu, mikä heikentää talouden kantokykyä ja varautumista muuttuvaan toimintaympäristöön ja suhdanteiden nopeisiin vaihteluihin. Mittavilla investoinneilla pienennetään aikaisempina vuosina syntyneitä korjausvelkaa. Toiminnassa tulee huomioida kiinteistökannan tehokkaan käytön periaate.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tunnusluvut heikkenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Lainojen ja vuokravastuiden määrä kasvoi kaupungilla 12,2 % ja konsernissa 34,1 %. Kaupungin mittavat investoinnit jatkuivat, mikä näkyy lainakannan kasvuna ja lainahoitokatteiden heikentymisenä. Palveluverkkojen uudelleen tarkastelua on syytä harkita niin talouden kuin lasten ja nuorten määrän vähenemisen näkökulmasta.

Rauma on menestynyt hyvin Kuntaranking- ja EVP-indeksivertailussa. Rauma on elinvoimainen, yrittäjäystävällinen ja vetovoimainen kaupunki. Rauman alueella raskaan- ja meriteollisuuden ympärille on rakentunut monipuolinen toisiaan tukeva yrityskokonaisuus ja menestyksellinen pk-sektori. Myös matkailuala on kasvussa. Matkailutulotutkimuksen mukaan Rauman matkailutulon kokonaisvaikutukset vuonna 2024 oli 55 milj. euroa ja välitön matkailutulo 39,8 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta nostaa yksittäisinä onnistumisina (+) ja kehittämiskohteina (-) seuraavat asiakokonaisuudet:

- + Rauma 2030 -kaupunkistrategian tavoitteita ja niitä tukevia toimeenpano-ohjelmia on edistetty ja edunvalvontaan panostettu.
- + Rauman yrittäjämönteisyys näkyy Kuntaranking- ja EVP-indeksitutkimuksen hyvinä tuloksina.
- + Rauman matkailumarkkinointia on tehostettu ja matkailijamäärä on kasvussa. Matkailumarkkinoinnilla tavoitellaan matkailun ympärivuotisuutta.
- + Yhteistyö Satakunnan hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin edistämisessä on edennyt. Yhteistyö organisoitui ja alueellinen hyvinvointikertomus valmistui.
- + Laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin. Hyvinvoinnin HYTE-kerroin ja TEA-viisarin indikaattorin pistemäärät kehittyivät positiivisesti.
- + Uusiutuvien luonnonvarojen kestävän käytön maisteriohjelmaan saatiin runsaasti hakijoita eri puolilta Suomea ja maailmaa.
- + Uutilanrinteen monitoimikeskus valmistui aikataulussa ja toteutui kustannusarvion puitteissa.
- + Rauman kaupunki työllisti työllisyshoidon määrärahoihin sekä palkkatuella työllistettyjä.
- + Työtapaturmien määrä väheni merkittävästi edellisestä vuodesta.
- + Työhyvinvointikyselyn uutena ominaisuutena otettiin käyttöön avoimen palautteen antomahdollisuus ja koko organisaation johtamisen arviointiosio. Kaupungilla on käytössä työtä ja työyhteisöä kehittävien aloitteiden palkkiojärjestelmä.

- Asukasmäärä väheni 126 asukkaalla.
- Kaupunki on investoinut ja joutuu investoimaan edelleen aikaisempina vuosina kertyneen mittavan korjausvelan vuoksi. Investoinnit joudutaan rahoittamaan velkarahalla, mikä heikentää talouden kantokykyä.
- Rakentaminen on edelleen vähäistä heikon suhdannetilanteen vuoksi.
- Vahvaa erityistä tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan vastuiden selkeyttäminen ei edennyt kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.
- Varhaiskasvatuksessa vaikeasti oireilevien lasten akuutteihin tarpeisiin ei saada oikea-aikaisesti apua.
- Perusopetuksen luokkakoot ovat kasvamassa yli 20 oppilaan luokiksi.
- Oppilasmäärän ennustetaan laskevan ikäluokkien voimakkaan pienenemisen takia.
- Työvoimapalveluiden toimintakäytänteet ja työnjohdolliset vastuut kaipaavat vielä selkiyttämistä.
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi merkittävästi. Työttömyysaste on kasvusuunnassa ja avointen työpaikkojen määrä vähenee.
- Työttömyysturvamaksujen määrä lähes kaksinkertaistui edellisestä vuodesta lainsäädäntömuutosten ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvun vuoksi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat olennaisilta osin toteutuneet.

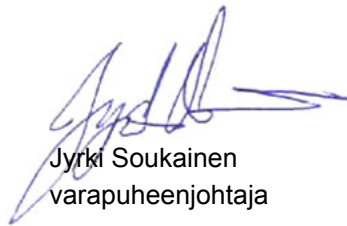
8. ALLEKIRJOITUKSET

Raumalla 7.5.2026

Rauman kaupungin tarkastuslautakunta



Seppo Sattilainen
puheenjohtaja



Jyrki Soukainen
varapuheenjohtaja



Julia Falck




Marianna Hanni



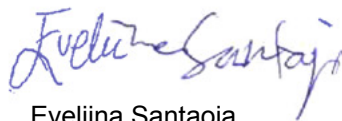
Vesa Järvenpää



Johanna Liukas



Sirkka Mantere



Eveliina Santaoja



Toni Virtanen



